

**Notulen van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht
gehouden op 26 mei 2015**

Bladwijzer

op de notulen van Provinciale Staten van Utrecht Vergadering 26 mei 2015

BESTUUR, EUROPA EN MIDDELEN

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 24 april 2015, dienst/sector MEC/ECO, nummer PS2015BEM04, inzake dekkingsvoorstel bijdrage Grand Départ Tour de France.

Daartoe besloten
PS2015BEM04

Motie M31, ingediend door de fractie van de SP, inzake bussen zijn er voor reizigers.

De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 april 2015, dienst/sector BDO, nummer PS2015BEM05, inzake zienswijze ontwerp-programmabegroting RUD Utrecht 2016 c.a.

Daartoe besloten
PS2015BEM05

RUIMTE, GROEN en WATER

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 april 2015, dienst/sector FLO/UFI, nummer PS2015RGW07, inzake IGP-realisatieplan 'Verbreding Lekkanaal/bedrijvenpark Het Klooster'.

Daartoe besloten
PS2015RGW07

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 12 mei 2015, dienst/sector FLO/MEC, nummer PS2015RGW06, inzake beslissing op bezwaarschrift afwijzing verzoek inpassingsplan Lage Weide, gemeente Utrecht.

Daartoe besloten
PS2015RGW06

STATEN (provinciale)

Vaststelling agenda.

Ingekomen stukken.

Vragenhalfuurtje.

Interpellatiedebat op verzoek van de fractie van de PvdD inzake het vergassen van ganzen.

Motie M28, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake pilot Laser.

De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M29, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake afwachten ex ante evaluatie ganzenvergassing.

De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M30, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake afwachten Wet Natuurbescherming.

De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Stemming Eerste Kamerverkiezingen.

Stemverklaringen.

Stemmingen.

Presentielijst vergadering 26 mei 2015

Voorzitter:	W.I.I. van Beek, commissaris van de Koning
Griffier:	L.C.A.W. Graafhuis
VVD	mevr. drs. N. Eijsbroek, Utrecht mevr. ir. A.A. Ens, Amersfoort drs. J. Germs, Renswoude W.J. Joustra, Langbroek drs. A.H.L. Kocken, Utrecht mr. D.S.L. Tuijnman, Utrecht mevr. ir. J.C.V. Vaessen, Utrecht mevr. dr. A.J. Vlam, Nieuwegein Z. el Yassini, Utrecht
D66	drs. J.G. Boerkamp, Utrecht mevr. H. Chidi, Amersfoort mevr. drs. A.J. Dekker, Odijk mevr. drs. A.W.T. Dercksen, Baarn mr. dr. M.C.J. Groothuizen, Zeist ir. N.J.P. Hoefnagels, Bunnik P.D. Overkleeft, Utrecht mevr. A.M. Schneiders, Utrecht dr. I.Thonon, Utrecht
CDA	ing. D.G. Boswijk, Wilnis mevr. D.J. Dorrestijn, Renswoude J.M.W. Jansen, Baarn mevr. T. Koelewijn, Bunschoten
PvdA	mevr. drs. M.W.J. Maasdam-Hoevers, Zeist A. Essousi LLB, Utrecht (vanaf 14.19 uur) mevr. drs. J.P. d'Hondt, Utrecht drs. C. de Kruijf, Leusden ir. R.G.H. van Muilekom, Amersfoort mevr. P.J. van Viegen MSc, Utrecht
PVV	mevr. E.J. Broere, Soest R.G.J. Dercksen, Bosch en Duin ir. H. IJssennagger, Bilthoven
SP	drs. W.J. Ubaghs, Maarssen G.J. Bosman, Loenen aan de Vecht A.M. Meijer, Amersfoort
GroenLinks	mevr. M.G. Noordenbos, Maarssen mevr. A.M. Poppe, IJsselstein drs. F.H.W. Bekkers, Bilthoven mevr. A.C. Boelhouver, Wijk bij Duurstede ir. H.P. van Essen, Utrecht
ChristenUnie	mevr. drs. E. Kotkamp, Nieuwegein mevr. N. de Haan, Amersfoort drs. C.J. van Kranenburg, Driebergen-Rijsenburg A.J. Schaddelee, Houten
PvdD	mevr. F.M. Arissen LLB, Utrecht mevr. H.J. Keller, Driebergen-Rijsenburg
SGP	G. van Leeuwen, Houten P.A. van Leeuwen, Rhenen
50Plus	mevr. W.M.M. Hoek, Vreeland
Afwezig:	mr. J.M. Buiting, Utrecht (CDA)

Leden van Gedeputeerde Staten:

drs. ing. P. van den Berg, Amersfoort

drs. R.W. Krol, Soest

mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort

mevr. mr. J. Verbeek-Nijhof, Huis ter Heide

Opening.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik open de vergadering. Van harte welkom bij deze Statenvergadering.

Ik heb een paar mededelingen voor u. De eerste is dat de heer Buiting vandaag afwezig is. De heer Es-sousi komt later ter vergadering, wellicht zelfs na de stemming.

Vandaag hebben wij twee jarigen in ons midden, mevrouw Broere en de heer Schaddelee. Beiden van harte gefeliciteerd. (Applaus)

Mevrouw BROERE (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik spreek hierbij mijn dank uit voor het applaus. Dat is heel aardig. Zoals iedere jarige, heb ik ook een verlanglijstje. Daar staat niet zo veel op: twee dingen. De eerste wens is te privé om te zeggen, maar de tweede is dat wij vandaag 'La chambre de réflexion' kiezen. Als u nu om mij een plezier te doen allemaal op René stemt ... Hij staat als nummer 3 van de PVV genoemd. Bij voorbaat dank.

De VOORZITTER: U heeft uw feestje wel weer.

De heer BEKKERS (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een vraag voor mevrouw Broere. Betekent dat dan ook dat René Dercksen uit de Provinciale Staten zal vertrekken? (Hilariteit)

De heer DERCKSEN (PVV): Als jij op mij stemt, wil ik het overwegen.

De heer BEKKERS (GroenLinks): OK, deal. Die ruimte hadden wij volgens mij nog net.

De VOORZITTER: Mooi zo. We zijn gebonden aan een aantal wettelijke termijnen. Eén daarvan is dat wij vandaag om exact 15.00 uur moeten beginnen met de stemmingen. Dat houdt in dat wij tot 14.45 uur zullen vergaderen, dan even pauzeren en om 14.55 zullen wij de vergadering weer beginnen met een aantal feitelijke mededelingen, zodat wij precies om 15.00 uur met de stemming voor de Eerste Kamer kunnen beginnen. Die stemmingen zullen in alle twaalf provincies tegelijkertijd om 15.00 uur plaatsvinden. Wellicht is het aardig om te weten dat de provincie Noord-Holland deze vergadering combineert met het installeren van een nieuw college. Overigens ben ik niet gewoon om mededelingen uit andere provincies te doen, maar dit wil ik toch even zeggen. Voor één van de collegeplekken is onze oud-gedeputeerde Ralph de Vries de kandidaat. Hij zal vanmiddag, als alles goed gaat, gekozen worden als gedeputeerde in Noord-Holland.

Straks kom ik uitgebreid terug op de stemmingen en zal ik daarover mededelingen doen. Het is namelijk vreselijk belangrijk dat dat goed gaat en er geen fouten worden gemaakt. Mocht u uitzien naar landelijke publiciteit, dan moet u wel een fout maken, want die wordt u uw leven lang nagedragen. Dat is de manier om onsterfelijk te worden.

De stemmingen worden allemaal direct uitgezonden. Er zijn lijnen van alle twaalf provincies naar Hilversum. Van daaruit wordt dat allemaal keurig geregeld. Dat gebeurt hier in Utrecht via RTV Utrecht. U zult hen zien, want zij hebben een cameraopstelling in de zaal.

Tot zo ver de opening. Aan het einde van de vergadering – althans, ik hoop dat dat het eind van de vergadering is – wordt er voor eten gezorgd. Ik hoop echt dat dat het moment is dat wij de vergadering kunnen afsluiten.

Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Zijn er op- en/of aanmerkingen over de agenda?

De heer KOCKEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Er is een interpellatieverzoek binnengekomen. Komt u daarover nog te spreken?

De VOORZITTER: Ja, nu. Ik stel u namelijk voor om dat interpellatieverzoek in te willigen en te behandelen als agendapunt 5.

De heer KOCKEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dan stel ik daarbij voor om, gezien de discussie over dit onderwerp die in de commissie RGW heeft plaatsgevonden, het punt te beperken tot het indienen van de moties en er geen debat over te voeren.

De VOORZITTER: Dat voorstel laat ik aan u. Ik kijk even naar degenen die het verzoek tot interpellatie hebben ingediend.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb wel een speech. Ik wil er toch wel graag even over praten.

De VOORZITTER: U heeft een speech. Willen de andere fractievoorzitters reageren op het voorstel van orde?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind dat de PvdD de ruimte moet hebben om haar verhaal te houden. Volgens mij is dat gebruikelijk in dit huis.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb geen voorkeur. Het onderwerp is reeds besproken. Als het allemaal beperkt blijft, maar dat is aan iedereen, dan kan er een debat plaatsvinden. Een debat hoort daarbij.

Mevrouw MAASDAM (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ook voor ons geldt dat het onderwerp reeds in de commissie is besproken. Als de wens echt groot is, dan zal het echter zo moeten zijn.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij kunnen ons vinden in een kort debat.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij voelen geen enkele behoefte om de PvdD te beperken.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Voor mij is de interpellatie het zwaarste geschut dat wij hebben. Ik stel daarom voor dat wij een kort debat houden.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik zou hetgeen gebruikelijk is maar even aanhouden.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Ook wij vinden dat er een kort debat gehouden kan worden.

De heer BEKKERS (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! GroenLinks vindt in principe dat wij wensen van de Staten moeten honoreren, maar in dit geval is in de commissie uitvoerig gesproken over dit onderwerp. Wij vragen ons ook af hoe de overdracht vanuit de vorige periode is gegaan, want dit onderwerp is in de vorige periode namelijk besproken en er is toen ook over besloten. Datgene wat besloten is, vindt nu plaats. Dat wil niet zeggen dat er niet nog nadere dingen te bespreken zijn. Wij gaan in die zin dit niet voorleggen, maar willen dit wel gezegd hebben. Het woord 'speech' maakt mij een beetje zenuwachtig. Als het echter gaat om een paar inleidende woorden op de vragen, dan is dat een andere uitdrukking.

De VOORZITTER: De heer Bekkers is wat nerveus, maar we helpen hem er doorheen. Ik constateer dat u akkoord gaat met een kort inhoudelijk debat. Daartoe geef ik u straks de gelegenheid bij agendapunt 5.

Zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten hierna de agenda aldus gewijzigd vast.

Ingekomen stukken.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

Vragenhalfuurtje.

De VOORZITTER: Er zijn geen vragen binnengekomen voor het vragenhalfuurtje.

Interpellatiedebat op verzoek van de fractie van de PvdD inzake het vergassen van ganzen.

Mevrouw ARISSSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De PvdD heeft dit debat aangevraagd, omdat wij verbijsterd zijn over de vergunningverlening door de provincie, afgegeven zelfs voor de wettelijke vrijstelling per 1 juni, namelijk al op 30 april, voor het vergassen van maar liefst 20.000 ganzen voor 2018, ter voorkoming van schade aan gewassen. De ontheffing is afgegeven voor een periode van vijf jaar, tussen 15 mei en 1 augustus. De provincie Utrecht is de eerste provincie die voortvarend gebruik maakt van de mogelijkheid om massaal ganzen te vergassen.

Deze PvdD heeft daarover meteen een aantal vragen aan GS. Kunt u toelichten waarom u een ontheffing heeft afgegeven die vanaf 15 mei geldig is, terwijl het vergassen ter voorkoming van schade aan gewassen pas vanaf 1 juni wordt gelegaliseerd? Waarom is er een ontheffing voor vijf jaar afgegeven als GS tot doel heeft eind 2017 al de gewenste streefstand te realiseren? Hoe verhoudt deze vijfjarige ontheffing zich tot de nieuwe Wet Natuurbescherming die vanaf 1 januari 2016 in werking zal treden en waarin de Flora- en Faunawet zal worden opgenomen? Wij houden een motie achter de hand in afwachting van het antwoord.

Bij ganzenvergassing worden ganzen als zij in de rui zijn en dus niet kunnen vliegen, gevangen en vervoerd naar gascontainers. In deze containers worden zij door middel van kooldioxide CO₂ vergast. In de container leveren de dieren een doodsstrijd, waarbij zij in wilde paniek tegen de wanden fladderen en elkaar vertrappen. Kooldioxide is een zeer bijtend gas dat zorgt voor een pijnlijke dood. Uit onderzoek is gebleken dat bij de vergassing de gans na een minuut het bewustzijn verliest en de hersenactiviteit ongeveer twee tot drie minuten aanhoudt. Intussen vertoont het dier stuip trekkingen, snakt het naar lucht en probeert het te vliegen. Niet alleen de inademing van de hoge concentratie CO₂ is stressvol en zeer pijnlijk, er gaat ook nog een hele procedure van vangen, hardhandig vastpakken aan nek en vleugels, gooien met dieren die dreigen te ontsnappen aan de vangkooi, het vervoer en het uiteindelijk overladen in de gasruimte in het bestelbusje aan vooraf. Ganzen breken vleugels, lopen over elkaar heen en lopen verwondingen op. In de afgelopen dagen hebben wij meermalen een minidocumentaire op social media gezet die dit hele proces stap voor stap laat zien, inclusief het emotionele commentaar van Arie den Hertog van Duke Faunabeheer. Dezelfde Arie overigens die de vos, die zijn eigen twee ganzen opat, met de kogel beloonde. Dat echter geheel terzijde.

Het vergassen van ganzen is niet alleen zeer wreed, het is ook niet effectief bij het tegengaan van schade aan gewassen. Uit onderzoek van SOVON is namelijk gebleken dat het intensieve ganzenbeheer van de afgelopen jaren niet tot een afname, maar in de provincie Utrecht juist tot een jaarlijkse toename van 9% heeft geleid. Het is ook niet zo verwonderlijk dat het doden van ganzen niet werkt. Nederland heeft met de intrede van de molencultuur en het zeer eiwitrijke raaigras een waar ganzenparadijs gecreëerd. Er is volop te eten. Waar zitten de ganzen? Op de weilanden waar de koeien niet in de wei staan en het gazonnetje er egaal bij ligt. Dat is overigens ook de oorzaak van onze slechts 15% overgebleven en nog altijd dalende biodiversiteit, waar de bijen en vlinders niets meer te zoeken hebben en waar de weidevogel allang vertrokken is. Daar zitten de ganzen op het land.

Tot overmaat van ramp wordt de natuurlijke vijand van de gans, de vos, ook nog eens afgeschoten. Een groot deel van de ganzen komt uit het buitenland aanvliegen om te overwinteren of te overzomen. Zolang er geen landschappelijke maatregelen worden genomen en de voedertafel voor de ganzen zo rijkelijk gedekt blijft, is het dweilen met de kraan open en zullen er tot in lengte van dagen ganzen moeten worden vergast.

Uit verschillende internationale en nationale onderzoeken blijkt dat het doden van ganzen niet werkt. Het is eigenlijk zo'n logisch verhaal dat het alleen een kwestie van gezond verstand is. Het evenwicht in de natuur is volledig verziekt. De mens heeft dit zelf gedaan. Weilanden vol eiwitrijk gras ingezaaid, waar geen koe meer op loopt en nu moeten de ganzen het veld ruimen? Ze worden letterlijk uit de weg geruimd, omdat de mens beslist en niet het dier, zoals Arie den Hertog van Duke Faunabeheer het zo lekker simpel kan verwoorden.

Alsof dat allemaal nog niet genoeg is en dat het nog niet genoeg argumenten zijn om acuut met al dit onnodige ganzenleed te stoppen, wijzen wij er nog op dat het vergassen een uiterst dure aangelegenheid is. De kosten die met het vergassen zijn gemoeid, zijn mogelijk veel hoger dan de schade die deze ganzen veroorzaken. Daarom is de volgende vraag aan GS: kunt u toelichten waarom u voor deze dure en ineffectieve optie heeft gekozen? Van de ambtelijke ondersteuning hebben wij geen kostenraming kunnen krijgen. Er was nog geen inzicht in de kosten. Hoe is dat mogelijk? Op basis waarvan moeten wij dan een beslissing nemen? De PvdD heeft een motie achter de hand om, voordat de vergassing van start gaat, een evaluatie op te stellen van de exacte kosten van vergassing, in vergelijking tot andere en diervriendelijke alternatieven, met daarbij nog een heldere uitleg, zwart op wit, over waarom vergassing volgens GS het beste idee is dat ze konden bedenken. Wij dienen nu in elk geval een motie in om de grootschalige pilot met een laser te faciliteren. Dat is een bewezen zeer effectieve en diervriendelijke verjagingsmethode.

Hoe heeft het zo ver kunnen komen dat deze gedeputeerde Natuur – nog geen week geleden bleek dat hij geen apart portefeuille Dierenwelzijn wilde; het leek hem onnodig veel gewicht geven aan dierenwelzijn – heeft besloten het Ganzenakkoord, waarin de massale vergassing en vang- en dodingsacties zijn afgesproken onverkort uit te voeren en de ganzen te gaan vergassen? Het is een wrede, barbaarse manier van massadoding, die onder de Nederlandse bevolking heel wat emotie en weerstand heeft opgeroepen. Bij de PvdD stond de telefoon roodgloeiend. Bij de provincie Utrecht hopelijk ook. De dierenbeschermingsorganisaties hebben de staatssecretaris Sharon Dijksma en brief gestuurd om de ganzenvergassing te voorkomen. Ook de Ganzenbescherming heeft een grote petitie opgezet die al door vele duizenden mensen is ondertekend. Er zijn allerlei diervriendelijke alternatieven. De PvdD vraagt de gedeputeerde daarom met klem de ontheffing voor de ganzenvergassing in te trekken en in plaats van ganzen te ruimen de rijkelijk gedekte eettafel af te ruimen. Dan verdwijnen de ganzen vanzelf.

Motie M28 (PvdD): pilot laser.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 26 mei 2015, ter bespreking van een ontheffing voor het vergassen van ganzen;

constaterende:

dat volgens SOVON het doden van ganzen niet effectief is in het voorkomen van schade aan landbouwgewassen;

overwegende:

- *dat de kosten voor het vergassen van ganzen mogelijk hoger zijn dan de schade die zij veroorzaken;*
- *dat lasers een veilig en effectief alternatief voor het doden van ganzen zijn gebleken bij het voorkomen van schade;*

verzoeken het college van GS om:

een grootschalige pilot te faciliteren waarbij ganzen van schadegevoelige percelen worden verjaagd met lasers.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie M28 is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld. Het woord is aan de gedeputeerde.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De vorige keer heb ik hier iets gezegd over de korte preek. Dat kan vandaag niet, omdat wij anders met de stemming voor de Eerste Kamer in het gedrang komen, maar ik heb wel de behoefte kort en zakelijk te reageren op de niet zo vriendelijke preek die ik net gehoord heb.

Laat helder zijn dat het niet de persoonlijke ambitie en inzet van de gedeputeerde Natuur is om zo veel mogelijk ganzen te doden, maar wel om uit te voeren datgene wat wij in deze provincie hebben afgesproken over faunabeheer. Wat is er gebeurd? Ik zal het duidelijk en voor u ook heel helder uitleggen. De democratie heeft een besluit genomen. Daarbij was uw partij aanwezig en betrokken. Uw partij was het er niet mee eens, laat dat volstrekt helder zijn. Dat besluit is hier echter genomen. Wij beheren de natuur. Dat is niet altijd prettig en plezierig om te doen, maar als er schade en overlast zijn en risico's voor de verkeersveiligheid en vliegveiligheid, dan doen wij aan beheer. Dat doen we bij reeën; daarover denkt u ook anders. Dat doen we dus ook bij ganzen. Dat hebben we in Utrecht gedaan op de manier zoals die zo breed mogelijk maatschappelijk gedragen is. Wat betekent zo breed mogelijk maatschappelijk gedragen? Dat betekent dat wij in Utrecht het akkoord uitvoeren dat is gesloten, het zogenaamde Ganzen-7 akkoord, gesloten tussen Vogelbescherming, alle natuurorganisaties en LTO, waarin staat dat wij in elk geval drie jaar stevig gaan het aantal ganzen reduceren. Dat reduceren gebeurt niet omdat het leuk is, maar omdat er echt enorme schade, overlast en veiligheidsrisico's zijn. Na die drie jaar zullen wij bezien wat de effecten daarvan zijn. Daarvan hebben de natuurorganisaties en Vogelbescherming gezegd dat het niet leuk is, maar wel goed.

We kiezen er namelijk ook voor om in de winter, de periode waarin de trek ganzen hier zijn, de ganzen zo veel mogelijk met rust te laten en om die stevige reductie alleen maar te laten plaatsvinden in een bepaalde periode. Zelfs in dat akkoord met de Vogelbescherming en de natuurorganisaties staat dat je die reductie het best zou kunnen doen met behulp van het vangen en het doden met gas, omdat ook de Raad voor dierenaangelegenheden in 2012 het kabinet uitdrukkelijk geadviseerd heeft dat die methode van het doden van ganzen door CO₂, vergeleken met de methode van het doden van de ganzen door afschot, als de meest diervriendelijke methode moet worden gekwalificeerd. Ik weet dat er dan weer twintig onderzoeken komen die uitwijzen dat het niet zo is. Ik weet ook dat diervriendelijk een rekbaar begrip is, want je doodt altijd nog dieren. Het is echter een methode die ook door onafhankelijke instanties als de minst ingrijpende manier van doden wordt gebruikt. U denkt daar anders over. U heeft daar ook grafische en prettige voorbeelden bij benut, maar ik houd mij dan toch maar even aan het zogenaamde Richtsnoer Ganzendoden van de Raad voor dierenaangelegenheden.

Ik ga naar de vragen. Er zijn vijf vragen gesteld.

De VOORZITTER: Een moment alstublieft, want er ontstaan toch misverstanden. Het is de bedoeling dat de gedeputeerde u antwoordt. U kunt die beantwoording zittend aanhoren. Aan u is het straks om als eerste te spreken in de tweede termijn. Dat zijn de spelregels ten aanzien van dit soort interpellatie-debatten.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De beantwoording van de vragen.

1. De ontheffing afgegeven vanaf 15 mei komt, omdat het ministerie van I&M wederom een vrijstellingsprocedure was gestart voor zowel het gebruik van CO₂ in de zone van Schiphol als om gewasschadebeperking mogelijk te maken. Omdat CO₂ pas vanaf 1 juni buiten de zone rondom Schiphol is toegestaan zal de toepassing van CO₂ uiteraard ook pas vanaf 1 juni plaatsvinden.
2. Waarom wordt die ontheffing voor vijf jaar afgegeven? Het afgeven van een ontheffing voor vijf jaar biedt de mogelijkheid om te doen wat wij hebben afgesproken, namelijk een minimale reductieperiode van drie jaar. Als het echter niet goed gaat, als wij te veel ganzen zouden reduceren, als er dingen fout zouden gaan, dan is het natuurlijk altijd mogelijk de ontheffing in te trekken. Het zou echter in strijd zijn met de landelijke afspraken als wij dat per jaar opnieuw zouden bekijken.

3. Hoe verhoudt zich dat tot de nieuwe Wet Natuurbescherming die op 1 januari ingaat? De Flora- en Faunawet is nu de wettelijke basis voor het beheer van ganzen in de provincie Utrecht en in heel Nederland. De nieuwe Wet Natuurbescherming is nog in behandeling. We weten dus nog niet hoe die er definitief uit komt te zien. Ook in het wetsvoorstel, zoals dat nu voorligt, is deze vorm van schadebestrijding toegestaan.
4. Kunt u toelichten waarom u voor deze dure en ineffectieve optie heeft gekozen? We hebben ervoor gekozen omdat het een van de weinige methoden is waarop je op een zo diervriendelijk mogelijke manier grote aantallen ganzen kunt doden. Dat doden van grote aantallen ganzen is onderdeel van de afspraak die wij in Nederland gemaakt hebben. Van de overzomerende ganzen, de ganzen die niet wegtrekken, de ganzen die hier overblijven, waarmee de grote problemen zijn, zullen er een aantal minder moeten zijn in Nederland. Dat gaat op dit moment het best met vangen en doden in de periode dat ze in de rui zijn. Overigens is het in de afgelopen periode rondom Schiphol ook gelukt om dat zonder de methode van gas te doen. Dat vraagt echter enorm veel inzet van met name de jagers om ganzen te doden op de meer traditionele methode, waarvan ik de discussie over de vraag of het beter is om een gans te doden met een schot hagel, dan wel met CO₂ eigenlijk niet met u wil aangaan. De onderzoeken daarnaar spreken elkaar op dat punt tegen. Mijn inschatting is dat de methode die gebruikt wordt de minst onaangename en de minst onprettige manier is om ganzen te doden.
5. Bent u bereid om die ontheffing in te trekken? Nee, ik ben daartoe niet bereid. Het geeft namelijk uitvoering aan het door deze Provinciale Staten, de democratie, genomen besluit hoe wij met vraagstukken rond flora en fauna zouden omgaan. Ten tweede geeft het uitvoering aan een breed gedragen akkoord met de maatschappelijke partners, natuurorganisaties en Vogelbescherming Nederland over het vraagstuk hoe met ganzen om te gaan. Dat betekent dat wij niet bereid zijn om die ontheffing in te trekken.

Daarbij zou ik het in eerste termijn willen laten. Ik vergeet één ding: niet alles wat u zegt, is waar. Het belangrijkste is misschien nog wel dat de organisatie die ganzen in de rui vangt en ze vervolgens doodt, daarbij vangkooien gebruikt. In Utrecht zijn op dit moment echter geen vangkooien te krijgen, omdat die door andere provincies worden gebruikt. De suggestie dat alleen in Utrecht op deze wijze ganzen gedood worden, is dus ook bezijden de waarheid.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Arissen.

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Eerst kom ik terug op de vraag of de methode wel diervriendelijk is. In opdracht van de provincie Utrecht is het zogenaamde SOVON-vogelonderzoek uitgevoerd. Daarin wordt inderdaad gezegd dat het doden van ganzen niet werkt. De populatie is, ondanks dat er zo veel ganzen zijn gedood – in de afgelopen jaren waren dat er duizenden – nog steeds groeiende. Dat is heel logisch, zoals ik net in mijn speech heb verteld. We hebben hier heel eiwitrijk gras. De tafel is dus gedekt. De gans komt uit het buitenland en denkt dat hij hier lekker kan eten. Doden helpt echt niet. Dat is onderzocht.

Verder spreekt de gedeputeerde over het Richtsnoer Ganzendoden en dat de Raad voor dierenaangelegenheden heeft gezegd dat het allemaal zo diervriendelijk is. Het gaat om een onderzoek uit 2012. Deze raad heeft onderzoek gedaan naar de verschillende dodingmethoden en heeft vergeleken of de ene methode diervriendelijker is dan de andere. In het rapport met de uitkomst wordt geconcludeerd dat het vergassen kan leiden tot het verbreken van familiebanden. Ganzen hebben een hechte gezinssituatie. Zij vormen een paar voor het leven. Het gebrek aan onderzoek wordt daarin erkend. Er zijn duidelijke indicaties dat het inderdaad een aantasting is van het dierenwelzijn. Daarnaast is het hele vangprocedé, vooral voor de grauwe gans, zeer dieronvriendelijk. Als u even op de social media van de PvdD kijkt, zult u in een filmpje, dat echt stap voor stap laat zien hoe dat vangen en het vergassen in zijn werk gaat, zien dat het op een zeer wrede en stressvolle manier gebeurt, dat dieren elkaar vertrappen, met halfhangende vleugels, dat ze gillen en krijsen, dat ze alle kanten op fladderen en dat ze niet kunnen vliegen. Dieren die ontsnappen rennen helemaal gek de weg op en worden daar aangereden. Het is echt heel zielig. De dieren zijn ook niet meteen dood door het bijtende gas.

Een deel van diezelfde raad was van mening dat eerst de vraag of het doden van de ganzen wel of niet nodig en of het wel effectief is verder onderzocht had moeten worden. Ik heb net al uitgelegd dat het inderdaad niet effectief is. De uitslagen moeten volgens de raad verder onderzocht worden. Dat is niet in het rapport meegenomen. Verder vond een deel van de raad dat de alternatieven voor het doden, de diervriendelijke verjagingsmethoden, zoals een laser, onderzocht hadden moeten worden. De laser schijnt 1200 hectare ver. Daarmee kun je dus 1200 hectare land schoonmaken. Studenten van de TU Delft hebben onderzocht dat het 1700 lasers kost om de schade voor de boeren helemaal op te lossen. Je kunt gebieden inrichten met witte klaver, waar ze wel naartoe mogen. Dat zijn beperkte gebieden. Daar waar geen eten is of waar ze verjaagd worden, zijn ze dus niet. Dat is voor de PvdD de meest diervriendelijke oplossing. De ganzen zullen dan ook als zij komen overwinteren of overzomeren niet meer naar die gebieden teruggaan. Het is niet zo dat ze wennen aan de laser; dat is uitgebreid onderzocht door de TU Delft. De laser wordt trouwens al ingezet rondom Schiphol en Rotterdam.

De PvdD wil de kosten inzichtelijk hebben. Er worden allerlei bedragen genoemd, van € 5 en € 6. Het landelijk partijbureau van de PvdD heeft uitgerekend dat het inclusief coördinatie en vergassen ongeveer € 20 per gans kost. We hebben geprobeerd bij de ambtelijke ondersteuning na te vragen wat voor de provincie Utrecht per gans het daadwerkelijke kostenplaatje is. We hebben geen antwoord gehad op die vraag, ook al hebben we daar meerdere malen achteraan gebeld en gemaïld. Daarom dienen wij toch de motie in over de evaluatie, waarin een kostenvergelijking wordt gemaakt tussen het vergassen, inclusief de kosten van de coördinatie, het bejagen en de diervriendelijke alternatieven. In die evaluatie moet voor de Staten tevens de problematiek die in de provincie speelt uiteen gezet worden in nut en noodzaak van het vergassen en het verjagen van de ganzen. Tot aan de bespreking van de evaluatie in deze Staten moet niet worden overgegaan tot het vergassen van de ganzen.

Motie M29 (PvdD): afwachten ex ante evaluatie ganzenvergassing.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 26 mei 2015, ter bespreking van een ontheffing voor het vergassen van ganzen;

constaterende:

- *dat het per 1 juni is toegestaan om ganzen in het hele land te vergassen met CO₂ ter voorkoming van landbouwschade;*
- *dat de provincie Utrecht de eerste provincie is die hiervoor een ontheffing heeft verleend;*
- *dat het vergassen van tienduizenden ganzen een kostbare vorm van ganzenbeleid zou kunnen zijn;*
- *dat er diervriendelijker alternatieven zijn, zoals het ongeschikt maken van broedgebieden, het inrichten van foerageergebieden met grasland, minder eiwitrijk gras op de weilanden in te zaaien, maatregelen om ganzen te lokken of te weren door middel van lasers en rasters;*

overwegende:

- *dat de kosten voor het vergassen van ganzen mogelijk hoger zijn dan de schade die zij veroorzaken;*
- *dat het doden van ganzen tot nu toe niet effectief is gebleken in het voorkomen van schade aan gewassen;*
- *dat de bovengenoemde inrichtingsmaatregelen van het landschap ook op de langere termijn voor een vermindering aan gewasschade zorgen;*
- *dat in het kader van dierenwelzijn het de provinciale voorkeur zou moeten zijn om eerst niet-letale alternatieven te gebruiken om schade aan gewassen door ganzen te voorkomen;*

verzoeken het college van GS om:

- *een ex ante evaluatie te maken over het vergassen van ganzen;*
- *daarin een (kosten)vergelijking te maken tussen vergassen (inclusief kosten t.b.v. coördinatie), bejagen en diervriendelijke alternatieven;*

- *daarbij voor de Staten tevens de Utrechtse problematiek uiteen te zetten in nut en noodzaak van het vergassen en/of bejagen van ganzen;*
- *tot aan de bespreking van deze evaluatie in de Staten niet over te gaan tot het vergassen van ganzen.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Overall in de media staat het en het is algemeen bekend dat de provincie Utrecht op dit moment het eerst zal starten en als eerste een ontheffing heeft verleend voor het vergassen van de ganzen. Ik bestrijd dus wat de heer Krol daarover zegt. Overigens is de provincie Brabant, in samenspraak met de PvdD en alle leden van Provinciale Staten, overeengekomen dat zij het vergassen voorlopig uitstelt totdat er meer onderzoek is gedaan en er onderzoek is gedaan naar diervriendelijke bestrijdingsmethoden.

Dan dien ik hierbij ook de motie in over het afwachten van de Wet Natuurbescherming.

Motie M30 (PvdD): afwachten Wet Natuurbescherming.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 26 mei 2015, ter bespreking van een ontheffing voor het vergassen van ganzen.;

constaterende:

- *dat het per 1 juni is toegestaan om ganzen in het hele land te vergassen ter voorkoming van landbouwschade;*
- *dat de provincie Utrecht de eerste provincie is die hiervoor een ontheffing heeft verleend;*
- *dat deze ontheffing geldig is tot en met 2019;*

overwegende:

- *dat de nieuwe Wet Natuurbescherming waarschijnlijk op 1 januari 2016 in werking zal treden, waardoor het faunabeheerplan zal moeten worden herzien;*
- *dat dit mogelijk kan leiden tot het moeten intrekken van ontheffingen die op basis van de faunabeheerplannen zijn verleend;*
- *dat de Wet Natuurbescherming nog in behandeling is bij de Tweede Kamer en de kaders voor het nieuwe vorm te geven faunabeleid nog niet vaststaan;*

verzoeken het college van GS om:

ontheffing met nummer 814C72CE in te trekken en voor het verlenen van een nieuwe ontheffing voor het vergassen van ganzen ter voorkoming van schade aan gewassen de nieuwe Wet Natuurbescherming af te wachten.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De moties M29 en M30 zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de raadsdeling. De moties kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Er hebben nog drie andere partijen aangegeven te willen deelnemen aan het debat. Ik kijk even of dat nog steeds het geval is. Dat is het geval.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Gisteren liep ik in het kasteelbos van Renswoude en kwam ik een aantal heel leuke dieren tegen. Ik ben daar geen ganzen tegengekomen. Dat gaf mij toch te denken, want deze interpellatie is voor het weekend aangevraagd. Ik denk dat ik het kort kan houden. Ik kan het betoog van de gedeputeerde Krol volledig volgen. In de commissie RGW schijnt al heel veel gezegd te zijn over dit item, over ganzen. Er worden schriftelijke vragen over ganzen en muizen ingediend. Kennelijk zijn andere dieren, zoals schapen en zwanen die ik daar tegenkwam, minder belangrijk voor de PvdD. Ik kan de lijn van gedeputeerde Krol steunen. Het is legaal. Het is

vanuit de Europese Unie toegestaan. We moeten schade reduceren, want anders zijn wij voor € 5.000.000 aansprakelijk. Ik wacht op een dekkingsplan van de PvdD om deze schade te dekken.

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De heer Germs is in het bos geen ganzen tegengekomen. Dat klopt. Als heel Nederland bos zou zijn, zouden hier ook geen ganzen zijn, want ze eten alleen eiwitrijk gras. Dat is juist het probleem. Het is een goede observatie van de VVD. Verder sneert de heer Germs dat de PvdD andere dieren niet belangrijk vindt. Wij vinden alle dieren belangrijk, maar wij vinden mensen ook heel belangrijk. Wij onderkennen of erkennen de schade voor veehouderijen. Dat is juist het probleem. De kosten van het vergassen ...

De VOORZITTER: Wilt u uw vraag stellen? U staat daar om een vraag te stellen. U heeft uw eigen betoog al gehouden.

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Mag ik niet reageren op wat hij zegt?

De VOORZITTER: Nee. Daarvoor heeft u net uw tweede termijn gehad. Als u een verduidelijkende vraag heeft, kunt u die stellen.

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De kosten overstijgen waarschijnlijk het schadebedrag dat ontstaat door de schade die de veehouderijen lijden. Nu moeten zowel de provincie als de Staat opdraaien voor de kosten van de schade die de veehouderijen lijden, alsook de kosten voor het vergassen, dat totaal niet helpt. Het is dweilen met de kraan open. Hoe gaat u dat financieren?

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De schade die nu wordt vergoed, zoals door GS aangegeven, is ruim € 800.000. Als wij echter niet ingrijpen, is er een schade van € 5.000.000. U schetst een bedrag van € 20 per gans voor vergassen en wat daarbij komt kijken. Dan zou dat met 20.000 ganzen op € 400.000 komen. Dat is minder dan de schade van € 5.000.000 die wij nu lijden. Daarbij zou ik het nu graag willen laten.

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Die bedragen worden bij elkaar opgeteld. Het helpt namelijk niet. U zult tot in lengte van dagen moeten blijven vergassen. Er komt dus alleen maar geld bij.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Als we helemaal niets doen, komen er nog veel meer ganzen. Ik wil de agrariërs of wie dan ook niet voorschrijven welk soort gras zij moeten gebruiken en hoe zij hun tuin of weiland of iets dergelijks moeten inrichten. Ik ben een boerenzoon. Ik ben niet van plan om boeren voor te schrijven welk soort gras er moet worden ingezaaid. Dat is namelijk ook een suggestie die u in uw betoog noemde, namelijk dat er een ander soort gras moet worden gehanteerd. Dat gaan we dus niet doen. Ik steun de lijn van gedeputeerde Krol. De fractie van de VVD gaat vandaag geen enkele motie van de PvdD steunen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben het wel met de PvdD eens dat wij heel kritisch naar het kostenaspect moeten kijken. De wijze waarop wij dat nu betalen, kost de provincie veel geld, zonder dat daar iets tegenover staat. Hoe kijkt u dan aan tegen het feit dat wij boeren wel vragen om bijvoorbeeld samen met de provincie te kijken naar alternatieven, om te kijken of daarvoor gezamenlijk de kosten kunnen worden gedekt, zodat er geen schade meer optreedt en er geen dieren vernietigd hoeven te worden?

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben niet van plan om de boeren te zeggen welk gras zij moeten gebruiken. Ik neem aan dat de boeren exact weten welk gras de beste en lekkerste melk geeft. Ik ben niet van plan om boeren voor te schrijven bepaalde soorten grassen niet meer te gebruiken. Die suggestie deed mijn collega Arissen in eerste termijn.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! De VVD is toch ook wel voor kostenreductie, ook voor de overheid? Bent u het met mij eens dat wij boeren wel kunnen vragen om kriti-

scher te kijken naar het type gras dat zij gebruiken, juist om hun eigen schade te voorkomen? Dat hoeft niet direct met een verplichting of een wet of wat dan ook, maar wel moeten wij intensief inzetten op het samen met de boeren kijken hoe dit probleem anders kan worden aangepakt.

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik zie daartoe geen noodzaak. Ik hoor ook geen argumenten die mij ervan zouden kunnen overtuigen om de boeren voor te schrijven een ander soort gras te gebruiken. Dat is mijn antwoord op deze vraag.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! We willen graag een korte inbreng in dit debat hebben. De PvdA vreest dat het onvermijdelijk is in te grijpen in de ganzenpopulatie, ook al hebben wij het probleem in hoge mate zelf veroorzaakt. We zijn er echter nog volstrekt niet van overtuigd dat vergassen daarvoor de meest effectieve en minst dieronvriendelijke methode is. Er zijn goed andere methoden denkbaar, maar wij moeten de tijd nemen daar goed naar te kijken. Wij zullen dus elke poging, via moties of niet, van de PvdD om onderzoek in die richting te doen, van harte steunen.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik vraag me af of gedeputeerde Krol, gelet op de argumentatie, blij moet zijn met de ondersteuning van de heer Germs. Het is natuurlijk heel goed te verdedigen dat een boerenzoon zegt dat de boerenstand verdedigd moet worden en niet in zijn belangen moet worden aangetast. Edoch, de PvdD weet op een tamelijk inhoudelijke manier aan te tonen dat kennelijk besluiten die tot dusver genomen zijn, op basis van ten minste onvolledige informatie genomen zijn. Alleen al daarom verdient het steun om ervoor te zorgen dat er in elk geval een diervriendelijke aanpak mogelijk is en dat de effecten daarvan worden onderzocht en dat er kennelijk nieuwe elementen in het geding zijn die tot op dit moment niet volledig zijn meegewogen. Wij steunen de opstelling van de PvdD volledig.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Dit is gelijk een leuk onderwerp voor mijn eerste Statenvergadering. De mensen die mij kennen weten dat dierenwelzijn voor mij heel belangrijk is. Ik ben blij dat de PvdD dit onderwerp heeft aangedragen. Wij zitten echter wel met het dilemma dat inderdaad het Ganzenakkoord is afgesloten. Zoals de gedeputeerde aangaf: dit is met een meerderheid aangenomen. Daaraan wordt op dit moment uitvoering gegeven. Daarbij geven wij echter aan dat wij ook niet overtuigd zijn dat vergassing de meest effectieven en vooral diervriendelijke methode is. Wij hebben daarover nog een aantal vragen. Deze vragen heb ik ook al in de commissie gesteld. Ik hoop dat de gedeputeerde dit opnieuw wil bevestigen dat de wijze waarop de vergassing plaatsvindt – mevrouw Arissen gaf dat ook al aan – door Duke Faunabeheer daaraan niet bepaald zachtzinnig uitvoering geeft en dat daarover al vaker klachten zijn ingediend. Kan de provincie hierop heel erg goed toezicht uitoefenen? Kan dit eventueel per jaar heel erg goed worden geëvalueerd, ook in het kader van de vergunningverstrekking? Ik heb begrepen dat de vergunning inmiddels al verleend is en dat dit niet meer teruggedraaid kan worden, ook niet voor de periode waarvoor deze is verleend. Wel zouden wij erg graag willen dat Provinciale Staten elk jaar een evaluatie of rapportage krijgen over hoe het gaat, over de vraag of het effectief is en of deze oplossing een zo klein mogelijke vorm van dierenwelzijnaantasting oplevert. Diervriendelijk is het natuurlijk nooit.

Daarnaast ben ik ook, net als de PvdD, erg benieuwd naar de kosten hiervan. Daarover is ook al kort met de VVD gesproken. Wij zijn er echt van overtuigd dat het op zoek gaan naar alternatieven echt het meest effectieve beeld gaat opleveren. Het voortdurend doden van dieren heeft ook bij andere schadebestrijding in geval van andere dieren niet het gewenste effect opgeleverd. De populatie blijft redelijk stabiel en uit de onderzoeken van SOVON blijkt dat. Ik zie de gedeputeerde al het hoofd schudden. Dit gaat inderdaad om kleinschaligere bestrijding, maar ook bij kleinschalige bestrijding blijkt dat deze niet effectief is. Wij blijven ook vraagtekens houden bij de grootschalige bestrijding, met name de schadebestrijding, of dat de meest effectieve manier is. We zouden heel erg graag willen dat wij dit jaar erg goed kijken naar de alternatieven en dat er echt meer inzet voor komt, dat wij goed onderzoek doen en dat wij naar een aantal pilots toe kunnen, waarin echt op een goede en diervriendelijke manier de boeren geholpen worden en waarbij wij graag zien dat dit op een zo diervriendelijk mogelijke wijze gebeurt. Ook wij zijn ervan overtuigd dat de schade ernstig is en dat daarmee iets moet gebeuren.

Mevrouw DORRESTIJN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben geen ganzenspecialist. Ik merk dat hier veel deskundigen in de zaal zitten die precies weten wat wel of niet stressvol voor ganzen is. Ik zit hier echter wel voor democratische besluitvorming. Daarom, zoals de heer Bekkers eerder al aangaf: er ligt een democratisch besluit. Er is afgesproken dat het aantal ganzen teruggebracht moet worden. Er ligt nu een statenbrief voor ter bespreking die een stuk uitvoering behelst. De gedeputeerde wordt een beetje afgeschilderd als – ik weet niet hoe ik het precies moet noemen – iemand die het liefst ganzen op een bordje heeft in plaats van ganzen in de lucht ziet. Dat is natuurlijk helemaal niet zo. Ik vind dat hier dan ook een verkeerd beeld wordt geschetst. Het is allemaal niet leuk. Ook ik ben een dierenliefhebber. Ik heb het dierenwelzijn ook hoog in het vaandel. Als je echter afspraken maakt, moet je ze uitvoeren; als je A zegt moet je ook B zeggen. Het gaat om een democratisch besluit. Daarbij geldt ook dat er echt wel heel goed gekeken is of het wel of niet diervriendelijk is. Ik vind dat je de gedeputeerde daarin mag geloven. Natuurlijk is het niet leuk als je alle details tot in den treure hoort. Het is ook niet leuk. Het is niet leuker te maken, maar je hebt gewoon wel met een groot aantal kosten te maken. Er wordt schade geleden en ergens komt die rekening terecht. Er is een groot aantal verenigingen dat zich hierbij aangesloten heeft en vindt dat dit een diervriendelijke methode is. We kunnen echt niet in de hersens van de ganzen kijken.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik schors de vergadering.

Schorsing van 14.45 uur tot 14.57 uur.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Wilt u vanaf dit moment op uw plaats blijven zitten, behoudens als u wordt opgeroepen te komen stemmen? Ik vraag u ook te blijven zitten na de stemmingen, omdat er dan hier een aantal handelingen moet worden verricht waarvoor het van belang is dat de zaal in orde blijft.

Stemming Eerste Kamerverkiezingen.

De VOORZITTER: Ik stel u voor een stembureau te vormen dat bestaat uit de heer Schaddelee, mevrouw Maasdam en de heer Van Muilekom. Als u het daarmee eens bent, dan ziet u ze hier. Dat is het geval.

Het tweede punt is dat ik u er uitdrukkelijk op attent maak dat het alleen is toegestaan om te stemmen met de daarvoor aanwezige rode potlood. Er is geen ander schrijfgerei toegestaan.

Zojuist hebben wij hier met vijf man de kist gecontroleerd. Die is helemaal leeg. Naast mij liggen 49 stembiljetten. Wij zullen de griffier vragen te beginnen met de leden van het stembureau en daarna op alfabetische volgorde de leden van de Staten naar voren te roepen. Het is de bedoeling dat u uit mijn handen een stembiljet ontvangt, tenzij u daarbij een machtiging overhandigt. In dat laatste geval ontvangt u een tweede stembiljet. Er is maar één machtiging afgegeven. U kunt daarna uw stem uitbrengen in het daarvoor opgestelde stemhokje. Als u dat gedaan hebt, kunt u achter mij langs en kan het ingevulde stembiljet hier in de kist gestopt worden. Op het moment dat alle 48 leden die aanwezig zijn gestemd hebben, gaan wij over tot de tellingen en maken wij de lijsten klaar zoals die moeten worden ingeleverd. Dat is echter voor na de stemming. Op het moment dat alle lijsten zijn ingediend, alle formaliteiten verricht zijn, de handtekeningen geplaatst zijn en de enveloppen klaargemaakt zijn, gaan deze per koerier naar Den Haag. Dan gaan wij door met de vergadering. Zijn er vragen?

De heer GERMS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Maakt u de uitslag van de provincie bekend?

De VOORZITTER: Jazeker. Wij lezen de uitslag op en u kunt meeturven.

De heer GERMS (VVD): Akkoord. Dank u.

De VOORZITTER: Ik heb nog één minuut. Mevrouw Maasdam staat als eerste op de lijst. Wilt u naar voren komen?

De heer GRAAFHUIS (griffier): De heer Van Muilekom, de heer Schaddelee, mevrouw Arissen, de heer Bekkers, mevrouw Boelhouwer, de heer Boerkamp, de heer Bosman, de heer Boswijk, mevrouw Broere, mevrouw Chidi, mevrouw Dekker, de heer Dercksen, mevrouw Dercksen, mevrouw Dorrestijn, mevrouw Eijsbroek, mevrouw Ens, de heer Van Essen, de heer Essousi, de heer Germs, de heer Groothuizen, mevrouw De Haan, de heer Hoefnagels, mevrouw Hoek, mevrouw d'Hondt, de heer Jssennagger, de heer Jansen, de heer Joustra, mevrouw Keller, de heer Kocken, mevrouw Koelewijn, mevrouw Kotkamp, de heer Van Kranenburg, de heer De Kruijf, de heer Gijs van Leeuwen, de heer Piet van Leeuwen, de heer Meijer, mevrouw Noordenbos, de heer Overkleeft, mevrouw Poppe, mevrouw Schneiders, de heer Thonon, de heer Tuijnman, de heer Ubaghs, mevrouw Vaessen, mevrouw Van Viegen, mevrouw Vlam, de heer El Yassini.

De VOORZITTER: Hiermee is de stemming beëindigd.

De stemmen worden geteld.

De VOORZITTER: Er zijn 49 stemmen uitgebracht.

Lijst 2, PvdA, mevrouw Bart.
Lijst 3, CDA, de heer Brinkman.
Lijst 8, ChristenUnie, de heer Ester.
Lijst 3, CDA, de heer Brinkman.
Lijst 6, D66, de heer De Graaf.
Lijst 2, PvdA, mevrouw Bart.
Lijst 3, CDA, de heer Brinkman.
Lijst 8, ChristenUnie, mevrouw Bikker.
Lijst 2, PvdA, mevrouw Bart.
Lijst 8, ChristenUnie, de heer Kuiper.
Lijst 5, SP, de heer Kox.
Lijst 5, SP, de heer Kox.
Lijst 5, SP, de heer Kox.
Lijst 7, GroenLinks, mevrouw Strik.
Lijst 6, D66, de heer De Graaf.
Lijst 1, VVD, de heer Hermans.
Lijst 1, VVD, de heer Hermans.
Lijst 8, ChristenUnie, de heer Kuiper.
Lijst 1, VVD, de heer Hermans.
Lijst 6, D66, de heer De Graaf.
Lijst 9, SGP, de heer Schalk.
Lijst 1, VVD, de heer Hermans.
Lijst 3, CDA, de heer Brinkman.
Lijst 7, GroenLinks, mevrouw Strik.
Lijst 4, PVV, de heer Kops.
Lijst 4, PVV, de heer Dercksen.
Lijst 7, GroenLinks, mevrouw Strik.
Lijst 6, D66, de heer De Graaf.
Lijst 2, PvdA, mevrouw Bart.
Lijst 6, D66, de heer De Graaf.
Lijst 6, D66, de heer De Graaf.
Lijst 4, PVV, de heer Dercksen.
Lijst 1, VVD, de heer Hermans.
Lijst 1, VVD, de heer Hermans.
Lijst 1, VVD, de heer Hermans.
Lijst 11, PvdD, de heer Koffeman.
Lijst 2, PvdA, mevrouw Bart.
Lijst 1, VVD, de heer Hermans.
Lijst 3, CDA, de heer Brinkman.

Lijst 1, VVD, de heer Hermans.
Lijst 6, D66, de heer De Graaf.
Lijst 6, D66, de heer De Graaf.
Lijst 10, 50Plus, de heer Nagel.
Lijst 11, PvdD, de heer Koffeman.
Lijst 3, CDA, de heer Brinkman.
Lijst 6, D66, de heer De Graaf.
Lijst 5, SP, de heer Kox.
Lijst 4, PVV, de heer Kops.
Lijst 7, GroenLinks, mevrouw Strik.

Ik geef u de uitslag van de stemming. Er zijn 49 stemmen uitgebracht, als volgt verdeeld over de partijen:

VVD 9 stemmen
CDA 6 stemmen
PvdA 5 stemmen
SP 4 stemmen
D66 9 stemmen
GroenLinks 4 stemmen
ChristenUnie 4 stemmen
SGP 1 stem
50Plus 1 stem
PvdD 2 stemmen
PVV 4 stemmen

Dames en heren, ik schors de vergadering voor tien minuten.

Schorsing van 15.49 uur tot 16.00 uur.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Ik kan u mededelen dat de koerier het pand verlaten heeft en op weg is naar Den Haag. Uit uw naam dank ik de leden van het stembureau en de griffier hartelijk. (Applaus)

Interpellatiedebat op verzoek van de fractie van de PvdD inzake het vergassen van ganzen (vervolg).

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! De ChristenUnie heeft zich nog niet zo lang geleden intern beraden over het vraagstuk hoe om te gaan met de ganzen. Feitelijk komt het neer op drie elementen die voor ons van wezenlijk belang zijn:

- onvoorwaardelijke handhaving van de winterrust, dus alleen de overzomerende ganzen aanpakken;
- met het vlees van de gedode dieren moet iets zinvol gebeuren;
- we moeten blijven zoeken naar mogelijkheden om het moeten doden van dieren zo veel mogelijk te beperken.

Als ik deze drie elementen de revue laat passeren, daarbij gevoegd de kennelijke noodzaak om echt beslist in te grijpen in de ganzenpopulatie, zijn het standpunt en de houding van de PvdD in dezen alleszins sympathiek. Ik vind het namelijk echt verschrikkelijk moeilijk. Daarover wil ik duidelijk zijn. Aan de andere kant: er moet wel iets gebeuren. De gedeputeerde is daarover duidelijk geweest. Bovendien zijn er afspraken gemaakt. Daarmee moeten wij voortgaan. Een tweetal moties van de PvdD beschouw ik als vertragingsactiek. Over de motie over de laser wil ik mij nog even intern in de fractie beraden.

De VOORZITTER: Dit is het einde van de tweede termijn van de kant van de Staten. Ik geef het woord aan de gedeputeerde.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er is, behalve veel wat meer principiële opmerkingen, die overigens ook bij de bespreking van het faunabeheerplan heel recent aan de orde zijn geweest en die uiteindelijk tot de besluitvorming in Provinciale Staten hebben geleid, nog een aantal punten genoemd waarop ik moet antwoorden.

Er wordt gesproken over de zangentellingen zoals die door SOVON zijn gedaan. Het is wel goed om hier nog eens te herhalen dat de laatste cijfers van SOVON afkomstig zijn uit 2012. Ook in die jaren werden er ganzen gedood, maar nog niet op de schaal zoals dat afgesproken is in het Ganzen7-akkoord. De conclusie van SOVON dat het doden van ganzen dus niet effectief is voor het terugbrengen van de populatie, onderschrijf ik daarom niet. Het eerste jaar waarin namelijk een echt stevige reductie heeft plaatsgevonden was 2014. Wij hebben kunnen zien dat tussen 2013 en 2014 het aantal grauwe ganzen in de provincie Utrecht met 25% is gereduceerd. Dat is een zware inspanning geweest, maar het beleid voor de aanpak in de zomer en het met rust laten in de winter is wel degelijk effectief geweest.

Door de PvdD zijn vragen gesteld over de kosten. Het is goed om aan te geven dat er twee verschillende soorten kosten bij het gebruik van CO₂. Ten eerste zijn er vragen die zich vooral richten op het ministerie van I&M, omdat de vergunning voor de ontheffing voor het doden van ganzen met behulp van CO₂ rondom Schiphol in de afgelopen jaren een verzoek tot ontheffing van het ministerie van I&M betrof in het kader van de vliegveiligheid. Daar moeten die vragen beantwoord worden. De vraag hoeveel wij hebben uitgegeven is afgelopen vrijdagmiddag binnengekomen, volgens de stukken die ik hier heb liggen. Het is goed om dat aan te geven. Wij zullen die vraag uiteraard zo snel mogelijk beantwoorden, zoals wij dat gewend zijn om te doen als er vragen bij ons binnenkomen.

Er is een aantal opmerkingen gemaakt door GroenLinks. Deze opmerkingen zijn overigens op die manier ook in de commissievergadering aan de orde geweest. Laat er geen misverstand over bestaan – het lijkt wel weer een beetje op het debat over het faunabeheerplan –: we moeten er voor oppassen dat er bij elke interpellatie of elk vragenhalfuurtje over dit onderwerp de principiële punten worden neergezet. Ik ga dat toch één keer doen, omdat ik ook vanuit de nieuwe Statenleden het verzoek kreeg, zo van: "Beste gedeputeerde, waar sta jij nu eigenlijk ten aanzien van dit onderwerp?". Normaal hadden wij dat niet hoeven doen, want dan zou ik gewoon hebben verwezen naar de discussie en de besluitvorming over het faunabeheerplan.

Zoals wij dat ook bij de behandeling van het faunabeheerplan hebben gezegd, zijn wij van mening dat het doden van dieren, het beheer van de natuur en het reguleren van de fauna geen prettig werk is. Het is geen beleid waarbij wij met een soort ingehouden gejuich ervoor kiezen om dieren te doden. Zo wil ik niet neergezet worden, want dat is namelijk niet het geval. Ooit heb ik tegen een van uw verre voorgangers, – mevrouw Bodewitz – wel eens gezegd dat als er artikelen uitkwamen van de PvdD, waarin stond "Krol, grote kattendoder" of iets dergelijks, ik thuis op mijn kop kreeg van mijn beide dochters die zeiden: "Papa, dat kan toch niet waar zijn dat jij verantwoordelijk bent voor het doden van verwilderde katten?". Dan zei ik: "Ja, ik moet eerlijk toegeven dat dat wel waar is." Dan zei mijn jongste dochter: "Ik praat niet meer met jou." Dan was er weer weken onrust. Mevrouw Bodewitz heeft bij haar vertrek als Statenlid – dat was degene die nog voor Willem van der Steeg hier zat – mij ooit een knuffel van de PvdD gegeven. Geen letterlijke knuffel, maar een knuffelbeest, waar ook nog zo'n lipje aan zit, waarop staat: 'Aangeboden door de Partij voor de Dieren'. Toen zei ze erbij: "Dat heb ik gedaan vanwege al die keren dat ik lelijk over jou persoonlijk heb gedaan, want ik weet dat dit werk is waarover wij gewoon verschillend denken." Dat wil ik hier toch nog wel een keer herhaald hebben: het doden van dieren is geen prettig werk. Het is ook niet iets waarover je met gejuich besluiten neemt. Het gaat erom dat als wij de natuur in Utrecht niet beheren zoals wij dat doen, alles bos wordt. Dat hebben wij al eerder tegen elkaar gezegd. Dan is het ganzenprobleem er overigens ook niet meer, want daar houden ze niet van; daarin had u wel gelijk.

Het beheer van onze natuur en onze landbouw in Utrecht vraagt erom her en der op een aantal momenten in te grijpen en te interveniëren. Voor ganzen hebben we dat jarenlang niet gedaan. Het is mij een groot ding waard dat het gelukt is om met grote natuurorganisaties, de Vogelbescherming en de LTO

daarover een afspraak te maken. Die afspraak heb ik hier in Provinciale Staten verdedigd. Met die afspraak in Provinciale Staten is in grote meerderheid ingestemd. Laat het duidelijk zijn dat alle partijen, exclusief de SP en de PvdD, uiteindelijk hebben ingestemd met het faunabeheerplan, waarin ditzelfde beleid staat, vanuit hetzelfde perspectief, namelijk dat het niet leuk en niet aangenaam is, maar dat wij dat doen omdat wij geloven dat dit compromis van een grote winterrust goed is. In Utrecht hebben wij gekozen voor een grote winterrust; daarover zijn in Overijssel en andere provincies ook allerlei politieke discussies geweest. Tegen de LTO is gezegd: "Stoppen met die discussie. Jullie concessie is de grote winterrust. De concessie voor natuurorganisaties en de Vogelbescherming is dat wij 's zomers stevig reduceren." Dat voeren wij in Utrecht uit.

Dan kom ik op de concrete vraag van de fractie van GroenLinks. Uw rechtstreekse vraag is of wij stevig toezicht houden op de manier waarop vangen en vergassen plaatsvindt door Duke Faunabeheer. In de commissievergadering heb ik u toegezegd dat ik onze handhavingsmensen – die zijn grotendeels van de RUD; ik kom daarop straks nog terug in de agenda – zal vragen daarbij intensief betrokken te zijn. De tweede toezegging die ik u doe is dat wij uiteraard per jaar gaan evalueren. Dit heb ik ook in de commissievergadering aangegeven. Per jaar bekijken we hoeveel ganzen er zijn geschoten, hoeveel ganzen er zijn gevangen en met CO₂ zijn gedood en hoe dat is gegaan. Ook wordt serieus nagegaan of dat op een fatsoenlijke manier is gebeurd en wat dit betekent voor de populatie van de grauwe gans in Utrecht. Wij hebben de afspraak om het drie jaar zo te doen. Ik heb met u echter de afspraak dat wij het elk jaar bezien.

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Eerst kom ik graag terug op wat de gedeputeerde zegt dat er op de persoon gespeeld wordt. Dat is absoluut niet het geval. We willen ons betoog echt op feiten baseren. Als het zo is overgekomen, dan was dat niet de bedoeling.

Wij zeiden dat het niet werkt en u zegt dat het wel werkt en dat het geen prettig werken is. Het SOVON-onderzoek zegt dat het tot nu toe nog niet het effect heeft opgeleverd. Het kan wel zijn dat er na het vergassen inderdaad minder ganzen zijn, maar die vullen zich vanzelf weer aan doordat zij uit het buitenland komen. Zolang er voedsel is, zullen ze altijd blijven komen.

Ik wil nog wel even een opmerking maken over de winterrust. De winterrust is afgedwongen door partijen. Het is geen winterrust, zoals u in de commissie RGW hebt geconstateerd en beaamd. Tijdens de winterrust worden de paarvormende ganzen afgeschoten. In hoeverre vindt u dat winst? Houdt u zich dan aan de afspraak?

De VOORZITTER: Mevrouw Arissen, ten eerste hebben wij afgesproken dat wij er een kort debat van zouden maken. Op geen enkel moment heb ik gemerkt dat u dat doet. Het is de bedoeling, als u een interruptie pleegt, dat u dan kort en scherp een vraag stelt, zodat het debat daarna kan worden doorgezet. Het is niet de bedoeling dat er weer een nieuwe termijn wordt gehouden. Ik ben heel soepel, maar u maakt het echt te bont. Het woord is aan de gedeputeerde.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De verjaging in de winterperiode, met ondersteunend afschot – zo heet het officieel – valt binnen de afspraken in het kader van de lange winterrust. Dat is het antwoord op uw vraag.

De tweede opmerking, op grond van het betoog, is dat ganzen zich natuurlijk aanvullen. Dat doen ze buitengewoon effectief. Het probleem met de ganzen is echter juist dat het standganzen zijn. Dat zijn dus geen ganzen die uit de hele wereld komen, maar dat zijn ganzen die het in Nederland heel aangenaam vinden en daar blijven. Daarbij is inderdaad het dilemma dat wat de gans lekker vindt, de koe ook lekker vindt. De weidegang van koeien vinden wij in Utrecht zeer belangrijk. 60% tot 70% van de koeien komt nog buiten in de zomerperiode en dat vinden wij belangrijk. De koeien vinden nu net dezelfde dingen lekker als de ganzen. Als je gras echt onaantrekkelijk wilt maken voor ganzen, dan moet je ervoor zorgen dat je geen gras hebt of andere soorten gras die koeien echter ook weer minder lekker vinden. Dat schiet dan ook weer niet zo op.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik dacht dat dit een goed moment is om mij in de discussie te mengen. Ik heb horen spreken over het beleid in Brabant. Dat verschilt nogal van het beleid

in Utrecht. Daar maken ze namelijk wel een pas op de plaats. Kan de gedeputeerde kort uiteenzetten wat de verschil is in aanpak tussen zijn Brabantse collega en hemzelf?

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is een concrete vraag. Het Ganzen7-akkoord, waarbij nationaal is afgesproken hoe wij de ganzenproblematiek aanpakken, is feitelijk mislukt, omdat het landelijk niet lukte. Wij voeren het in Utrecht uit, met steun van Provinciale Staten. Dat geldt voor het merendeel van de provincie. Het is echter niet geheel verbazingwekkend dat uw SP-collega in Brabant een andere lijn kiest. Het is overigens wel te betreuren, want zo wordt het eigen verhaal een 'self fulfilling prophecy'. Het gebeurde ook in Drenthe bij de aanpak van wilde zwijnen. Als een paar provincies zeggen dat dit weliswaar is afgesproken, maar dat ze die afspraken even niet nakomen en wij vervolgens na een paar jaar zien dat het probleem weer toeneemt, dan zegt iedereen: "Zie je wel, het werkt niet." Dan zeg ik: "Nee, het werkt niet, omdat een aantal van ons het niet serieus een paar jaar geprobeerd heeft." Dat zou toch buitengewoon betreurenswaardig zijn.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal proberen het heel kort te houden. De gedeputeerde had het over gras voor koeien dat ook aantrekkelijk zou zijn voor ganzen. Wij hebben juist begrepen dat dit niet het geval is en dat er juist grassoorten zijn die prima zijn voor koeien en voor de zuivelproductie zijn en die juist minder aantrekkelijk zijn voor ganzen. Juist koeien in de wei voorkomen dat er ganzen komen.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat laatste klopt wel. Als er veel koeien door de wei stampen, dan vinden ganzen dat minder leuk. In die zin onderschrijf ik dat. Meer weidegang is goed voor het voor een deel oplossen van het ganzenprobleem. Wij zijn in Utrecht statenbreed zeer voor weidegang. Wij zullen daarover in commissieverband nog wel eens spreken bij de vraag hoe wij weidegang nader kunnen stimuleren en onder de aandacht moeten brengen. Dat helpt dan ook voor het vraagstuk van het ganzenprobleem. Dat is ondersteunend. Het is goed om hierover te zeggen dat bij de discussie over Border collies, de laser en allerlei alternatieve methoden om de problematiek van ganzen zo veel mogelijk te beperken heel verschillend wordt gedacht. Ongetwijfeld zegt de PvdD weer dat ik het volkomen bij het verkeerde eind heb. Het merendeel van Nederland is er echter toch wel van overtuigd dat als je op de aantallen zit waarop wij in de afgelopen jaren met de grauwe gans zitten, door het verjagen met laser en andere middelen het probleem feitelijk van A naar B wordt gebracht: als je heel veel ganzen hebt, gaan ze van A naar B. Als je ze verjaagt is dat vrij logisch. Het is goed om die methoden als ondersteuning te gebruiken die het meest effectief zijn als wij op een niveau van ganzen zijn aangekomen waarbij, als je ze verjaagt, je ze in feite verspreidt. Wij hebben afgesproken dat we naar 4000 grauwe ganzen willen in het jaar 2016 of 2017. Dat proberen we te bereiken. Dan zal de combinatie van al die methoden van grassoorten waarin ze minder zin hebben, lasers, honden en verjagen die als meer diervriendelijk worden gekwalificeerd zeker nuttig en noodzakelijk zijn. Ik heb de opdracht van de Staten om die methoden toe te passen en te inventariseren en deze regelmatig met u te bespreken. Daar houd ik mij uiteraard aan.

De heer BOERKAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog een vraag over de mogelijkheid van het gebruik van laser en andere recentere methoden om ganzen te verjagen. Het wordt nu geconstateerd dat het wordt ontwikkeld en dat het wordt meegenomen als het er is. Hopelijk komen wij over een aantal jaren op het peil dat de stand van de ganzen te behappen is voor natuur en landbouw. Wat doen wij hier actief aan om dit te stimuleren, zodat straks deze middelen daadwerkelijk kunnen worden ingezet, in plaats van dat wij straks in de situatie zitten dat wij nog steeds geen nieuwe middelen hebben om ze te verjagen?

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij ligt er een toezegging, maar dan moet ik die even uit mijn geheugen putten. Er is volgens mij zelfs een aangenomen motie die zegt dat wij alternatieve methoden voor verjaging van ganzen, dus voor een verkleining van het probleem, serieus onderzoeken en dat wij die serieus toepassen als wij daartoe de mogelijkheid hebben. Ik heb steeds in de Statenvergaderingen gezegd dat als wij in staat zijn om de populatie van de ganzen op een niveau te brengen dat behapbaar is – misschien een beetje een ongelukkige term in dit kader, zo moet ik achteraf constateren – wij die methoden serieus onderzoeken en dat wij elkaar daarop aanspreken

in provincie land en dat wij ze zullen gebruiken voor zover dat mogelijk is, zodat wij niet verrast zijn door de vraag dat de populatie laag is en hoe we die laag houden. Dan zullen we die alternatieven moeten gebruiken. Alle mensen die met mij over dit onderwerp spreken zeggen dat die methoden zeker veelbelovend zijn, maar voor een populatie die duidelijk kleiner is dan die in de afgelopen jaren is geweest, omdat je dan met lasers ze in feite van A naar B brengt en ze niet per definitie de grens over jaagt. Ze zitten hier namelijk al jaren in Nederland en vinden het hier buitengewoon aangenaam.

De VOORZITTER: Ik wil nu toch wel een keer stoppen. Heeft u dat gevoel ook? We stoppen ermee. We komen bij de stemming terug op het onderwerp in verband met de stemming over de drie moties.

Statenvoorstel dekking voorstel bijdrage Grand Départ Tour de France.

Mevrouw VLAM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De VVD heeft vooraf een procedurele vraag over dit agendapunt. Het statenvoorstel gaat namelijk over de begrotingswijziging met de tonnen waarover het gaat. Als bijlage zit er echter ook het stuk bij over de bijdragen die vanuit de OV-concessie lopen over mobiliteit, zoals in de commissie is besproken. Dat is echter een statenbrief en geen voorstel. Vandaar dat er wat verwarring is bij onze fractie over wat er nu op de agenda staat.

De VOORZITTER: We praten over het statenvoorstel. Het andere is GS-beleid waarover u wordt geïnformeerd.

Mevrouw VLAM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Prima, dan zal ik mijn bijdrage beperken tot het statenvoorstel. Het was echter wat verwarrend in de voorbereiding. Vandaar mijn vraag voor helderheid.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Een vraag van orde. Ik hoor u deze uitspraak doen, maar het staat elke fractie natuurlijk vrij om elk element erbij te betrekken dat hij of zij noodzakelijk acht.

De heer VOORZITTER: Dat heeft u mij toch niet horen ontkennen?

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat is voor mij een volledige geruststelling.

Mevrouw VLAM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Over enkele weken is het zover. Dan staat Utrecht als stad en als provincie volledig in het teken van de Touractiviteiten. In februari hebben de Staten daarover gesproken en ook in de commissie is er uitgebreid over gesproken. De VVD-fractie kan instemmen met het voorstel voor de dekking die als begrotingswijziging is ingediend. Daarover ben ik kort.

Over de bijlage heeft de VVD nog wel een vraag. Het is uitgebreid besproken en er is ook de memo van GS met een toelichting op hoe een en ander loopt qua specificatie en waarin wordt aangetoond dat uit de OV-concessieverplichtingen voortkomt dat als er een wijziging is, dit dan bij de provincie aan de orde komt. Ik heb in de commissie er al over gesproken dat dit toch wel een handreiking is van de provincie naar de stad toe en dat wij het onbegrijpelijk vinden dat dit niet in het plan is meegenomen. In de memo staat dat het lastig is om op deze situatie terug te komen. Bij dezen vragen wij echter toch wel of dit echt een uitzondering is. Het kan toch niet zo zijn dat als een andere partij of een derde een project heeft, de provincie voor de blanco cheque staat? Dat kan toch niet de bedoeling zijn? Dat is een punt van zorg, maar wij zijn het eens met het statenvoorstel.

De VOORZITTER: De heer Groothuizen zal nu zijn maidenspeech uitspreken.

De heer GROOTHUIZEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Over het statenvoorstel kan ik buitengewoon kort zijn. Het was eerst niet goed gedekt en inmiddels wel. Het statenvoorstel heeft onze volle steun.

Over de OV-bijdrage het volgende. Een bedrag van € 285.000 is wel behoorlijk voor drie dagen. Je kunt ook zeggen dat het ontzettend veel geld is. Het ligt voor de hand dat dit type kosten normaal bij de veroorzaker zouden moeten liggen en niet bij de provincie. Het zou eleganter zijn geweest als wij de bijdrage van de provincie aan de Tour niet op € 100.000 hadden gezet, maar op € 400.000. Dat zou hetzelfde bedrag zijn geweest. Dat zou dan ook onze volle steun hebben gehad, gegeven het feit dat wij de betekenis van de start van de Tour in Utrecht voor onze provincie van groot belang achten. Dat maakt dat wij, ondanks dat wij hierop wel enige kritische blikken kunnen hebben, hiermee toch uiteindelijk kunnen instemmen.

Mevrouw MAASDAM (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Tijdens de Statenvergadering van 9 februari heeft GS toegezegd met een statenvoorstel te komen, met daarin een adequaat dekkingsvoorstel voor de bijdrage aan de Grand Départ, van € 100.000. Dat voorstel ligt er nu. De fractie van het CDA is daar blij mee. Wij vinden een bijdrage aan dit 'event' gerechtvaardigd, gezien de spin-off die dit 'event' heeft, zowel economisch als toeristisch. We zijn blij met de toezegging van GS om die spin-off in kaart te brengen en aan ons ter informatie te geven als de economische effecten daadwerkelijk door Utrecht in kaart worden gebracht. Wij gaan daarvan uit. Negen jaar geleden is dat ook gebeurd bij de Giro, zo zeg ik even uit mijn hoofd. Dat wat betreft het statenvoorstel dat nu voorligt.

Verder is er inderdaad een statenbrief meegestuurd die hier niet ter besluitvorming voorligt. In de commissie hebben wij reeds aangegeven dat wij enigszins verrast waren over het bedrag. Dat is nu onderbouwd door GS. Wij gaan ervan uit dat als hierin nog wijzigingen optreden, dit ter informatie naar de commissie MME wordt gestuurd, zodat het daar ook besproken kan worden. Ik sluit mij graag aan bij wat mevrouw Vlam heeft gezegd, namelijk dat er toch wel enige verbazing is over het tijdstip en de hoogte van dit bedrag, ervan uitgaande dat, mocht dit in de toekomst opnieuw aan de orde zijn, ook in andere 'settings' binnen de concessie, dit dan vlotter wordt gemeld.

Mevrouw VAN VIEGEN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Na een niet erg zorgvuldig proces ligt er dan nu een voorstel voor een bijdrage aan de start van de Tour de France. Over dat proces hebben wij eerder gesproken. Daarover kan ik dus kort zijn. Daarover nog wel, misschien ten overvloede, meld ik dat de PvdA-fractie verwacht dat dit soort besluiten vooraf aan ons wordt voorgelegd. Dan een inhoudelijke reactie op het voorstel. Een evenement als dit is goed voor de uitstraling van de provincie en goed voor de economie. Als ik gezien heb welke activiteiten er allemaal omheen worden georganiseerd, kan het zeker ook nog eens heel goed zijn voor het stimuleren van de breedtesport. Dat kan eraan bijdragen dat de gewone Utrechter ook op het idee komt om eens vaker te gaan fietsen. Zoals ik al zei: we hebben ons hierover ook al eerder positief uitgelaten. Ik kan er dus kort zijn over het voorstel.

Dan toch een reactie op het bedrag dat nodig is om de stad Utrecht per OV bereikbaar te houden gedurende het evenement. We hebben daarover in de commissievergadering vrij uitvoerig gesproken. Daar is aangegeven dat de provincie verantwoordelijk is voor tegenvallers, dus ook in dit geval. Dat neemt natuurlijk niet weg dat je op voorhand actie kunt ondernemen om te voorkomen dat je met zo'n tegenvaller te maken krijgt. De heer Meijer heeft daarover vragen gesteld, die schriftelijk beantwoord zijn. Die roepen bij mij eerlijk gezegd net zo veel vragen op als dat er vragen beantwoord worden. Daarom een paar aanvullende vragen om het antwoord op die vragen toch boven tafel te krijgen. Zou het streven niet in de eerste plaats moeten zijn om dergelijke kosten bij de organisatie van het evenement neer te leggen? Welke acties zijn in dit specifieke geval ondernomen om die kosten bij de tourorganisatie neer te leggen? Op welke manier zou GS zich een volgende keer opstellen in een dergelijke situatie? Het antwoord op die laatste vraag kan misschien tot geruststelling aan onze kant kan leiden, dat hoop ik.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Anders dan een paar andere sprekers zijn wij van mening dat, al is een activiteit belangrijk en al zouden wij die hier heel graag willen hebben, dit voor ons nog niet betekent dat wij de provincie daar een bak met geld bij moet zetten. Een bedrag van € 100.000 wordt genoemd. Dat is het bedrag in het voorstel. Wij hebben geconstateerd dat er via een achterdeurtje nog eens € 285.000 bij komt. Sterker nog: we constateren uit de specificatie die wij

hebben, die het niet beter maakt, dat er uit nog een ander potje nog eens € 75.000 in de Grand Départ gaat zitten. Dat zijn toch gelden die anders ten goede zouden zijn gekomen aan het OV en de burgers. Dat betekent dat wij daar in feite op die manier ook geld bij stoppen. Het gaat er hier dus om dat wij een bedrag sponsoren van € 460.000.

Wij houden helemaal niet van dergelijke voorstellen. Anderen hebben over de procedure gesproken en stemmen dan toch voor. Wij zeggen dat ons de procedure zo tegenstaat als achteraf via een achterdeurtje meer dan vierenhalf keer zo veel wordt uitgegeven dan in het voorstel wordt genoemd. Dat voorstel kwam ook nog eens te laat en de procedure werd niet helemaal goed gevolgd. Dat zijn voor ons redenen om niet voor dit voorstel te zijn. In de toelichting staat dat het niet geleid heeft tot het volledig afdekken. Heel mooie woorden. Er is gewoon nee gezegd door de tourorganisatie. Er staat ook in dat het heeft geleid tot goede uitgangspunten. Het resultaat is echter dat de tourorganisatie nee heeft gezegd. We constateren ook dat er geen verdere actie wordt ondernomen bij de tourorganisatie om dat bedrag alsnog binnen te halen. Het lijkt erop dat GS meer energie heeft gestoken in het overtuigen van PS dan in het overtuigen van de tourorganisatie. Al met al vinden wij het een slordig voorstel en zijn wij ook principieel tegen. Wij zullen tegen dit voorstel stemmen.

Mevrouw VLAM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een vraag voor de heer IJssennagger. Ik hoorde een heel betoog over de kosten en dat de PVV geen bijdrage wil leveren. Wil dat dan zeggen dat de PVV tegen de komst van de Tour naar Utrecht is?

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik dacht dat ik begonnen was met te zeggen dat als er een activiteit zou zijn die wij graag zouden willen, dit niet betekent dat de provincie daar meteen een bedrag achter moet zetten. Een tourorganisatie? Wij vinden alles prima aan activiteiten. Als wij iets belangrijk vinden, betekent dat niet dat wij dat moeten betalen. Wij vinden het belangrijk. We zouden het faciliteren, maar niet met geld.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Om maar met de deur in huis te vallen: de provinciale bijdrage is helemaal niet nodig om de Tour in Utrecht te laten starten. Al die verhalen over spin-off van de Tour doen niet ter zake. Of wij nu wel of niet dat bedrag bijdragen: die Tour start in Utrecht. Dat stond allang vast. Dat argument vervalt dus in de discussie.

Je verwacht, nadat er een nieuwe gedeputeerde is gekomen, dat zo iemand nog eens bij zichzelf denkt: "Is het nu zo verstandig? Die Remco is een aardige man, maar soms kan hij het hier en daar wel eens mis hebben. Alle reden om de zaak nog eens kritisch tegen het licht te houden." Maar nee, wij krijgen een memo waarin wij kunnen lezen en waar wij om hebben soebatten hoe het precies zit met die € 100.000, want: ja, ontwikkeling en organisatie, ja, overhead. In de commissie hebben wij moeten trekken en duwen om de gedeputeerde zo ver te krijgen dat er gedetailleerder informatie zou komen over deze kwestie. Wij zien hier dan nu dat daar pardoos een pot van € 900.000 is voor ontwikkeling en organisatie. Ik kan mij zo voorstellen, gelet op alles wat er aan veranderingen in het ambtelijk apparaat van de provincie plaatsvindt, dat er nog wel het een en ander te doen is om dat proces goed te begeleiden, om de ambtenaren zelf goed te begeleiden en dat zich dat niet laat omschrijven als overhead. Hetgeen gesteld is in de memo, brengt ons tot twee mogelijkheden: ofwel er is een pot van € 900.000 die er niet toe doet en waaruit je gewoon een flinke greep kunt doen – als dat zo is, is dat prima. Binnenkort gaan wij praten over de voorjaarsnota en we hebben nog wel wat geld nodig voor bijvoorbeeld buslijnen –, of er is de andere optie dat het geld wel nodig is, dat het een adequate besteding hoort te krijgen en dat het niet ten onrechte behoort te worden gebruikt om het overbodige aandeel van de provincie voor de start van de Tour te bekostigen. Dit voor wat betreft het statenvoorstel.

Dan die buslijnen. Alles bij elkaar had de organisator hiervoor horen te betalen, want die brengt dit teweeg. Ik kan het blijven herhalen. Dit is geen buspromotie. Over de bus als aanvulling op hetgeen in het voorstel in de onderbouwing staat, is het volkomen onterecht om het geld uit het OV-marketingbudget te plukken om ervoor te zorgen dat deze kosten worden gedekt. Terug naar de organisatie, opnieuw onderhandelen. Als je daar na persen helemaal niet uit komt, dan kom je maar met een nieuw en goed onderbouwd voorstel, uit het programma Mobiliteit en niet uit het busvervoer. Wij dienen daartoe een motie in.

Motie M31 (SP): bussen zijn er voor reizigers.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 26 mei 2015, ter bespreking van het dekkingsvoorstel bijdrage Grand Départ Tour de France;

van mening:

- *dat het busvervoer wordt ondermijnd door de tourstart;*
- *dat de veroorzaker geacht wordt financieel bij te dragen aan de kosten;*
- *dat OV-marketingssubsidie OV dient te bevorderen in plaats van te ondermijnen;*

dragen het college op:

- *de in het statenvoorstel aangekondigde subsidiëring à € 360.000 uit het OV-budget niet te dekken uit OV-gelden;*
- *met de tourorganisatie opnieuw in onderhandeling te gaan over de benodigde bijdrage;*
- *aan Provinciale Staten een nieuw statenvoorstel toe te sturen, zo nodig met een alternatieve dekking uit het begrotingsprogramma Mobiliteit.*

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie M31 is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw VLAM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Onze zorg over de precedentwerking hebben we ook al aangegeven. We hebben het er hier echter toch niet over dat er geen busvervoer zou zijn? Het tweede deel van de bespreking gaat toch juist over een goede invulling van het reguliere busvervoer dat verstoord is vanwege een evenement? We willen toch allemaal dat het Diaconessenhuis en het UMC goed bereikbaar blijven? Dat belang is toch groter dan dat van de stad Utrecht?

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! In een andere materie wordt de term 'de vervuiler betaalt' gehanteerd. Dat is niet erg onredelijk. Iemand die een bepaald effect teweegbrengt en daarmee de maatschappelijke orde verstoort, gewenst of niet gewenst – dat is ten aanzien van dit punt even niet zo relevant –, betaalt daarvoor. In dit geval doorkruist dit evenement het reguliere busvervoer en worden daarvoor extra kosten gemaakt om de mobiliteit qua busvervoer mogelijk te maken. Daarom, in tegenstelling tot het gegeven dat in figuurlijke zin de vervuiler betaalt, zegt de provincie: "Ach nee, wij doen dat wel, want wij moeten er toch voor zorgen dat die bussen blijven rijden." Als je dit afzet tegen de manier waarop met het mobiliteitsplan en het programma van eisen voor de nieuwe aanbesteding van de buslijnen de mensen in De Ronde Venen en in andere wijken en dorpskernen worden behandeld waar het busvervoer straks tegen het canvas gaat, dan steekt dit zodanig schril af tegen dit voorstel dat deze stap volstrekt onverantwoord is.

De VOORZITTER: De heer Van Essen houdt zijn maidenspeech.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Er liggen inderdaad twee zaken ter tafel. Ten eerste het dekkingsvoorstel voor de provinciale bijdrage. Het is eerder besproken. Het proces er naartoe verdient geen schoonheidsprijs. Onze fractie kan echter instemmen met het voorstel dat nu voorligt.

Wat er nu meer in het oog springt, is de financiering van het OV-gedeelte en de extra kosten die daarmee gemoeid zijn. Wij hechten er toch wel aan om goed te kijken waarover wij het hier hebben. Wij hebben het wel over een heel erg groot evenement in de topregio Utrecht, zoals wij ons graag willen profileren. Het is een heel groot evenement, met 800.000 bezoekers die Utrecht als provincie en als stad stevig op de kaart zetten, ook als fietsregio, wat ons ook wel iets waard is. Het is wel heel belangrijk dat de bereikbaarheid rond zo'n evenement gewaarborgd dient te worden. Het valt ons op dat dat nog maar weinig gezegd is. Het gaat om bereikbaarheid per fiets, maar zeker ook om bereikbaarheid

per openbaar vervoer. Het vereist een goede voorbereiding. In de memo van de kersverse gedeputeerde staat dat het met die voorbereiding van de bereikbaarheid per OV wel snor zit. Dat is prettig, want het is een heel belangrijk onderdeel van het visitekaartje waarover wij hier spreken.

De vraag is natuurlijk wel wie dit gaat betalen. Er hangen namelijk extra kosten aan. Het voorstel is daarover helder. Dit kan worden opgelost binnen de bestaande BRU-begroting. Dat het overkomt van het BRU, maakt het lastiger. Als dat niet zo was geweest, zou het prettiger zijn geweest hierover al iets eerder gehoord te hebben. Wij denken dat het aardig zou zijn geweest, zeker gezien het gedoe rond die € 100.000 vanuit de provincie, als hierover bij de overdracht van de BRU-taken naar de provincie al gecommuniceerd had kunnen worden.

Wij hebben wel een vraag over wat er nu voorligt. Zoals ik in de commissievergadering al heb gezegd, zou het jammer zijn als dit ten koste zou gaan van het reguliere openbaar vervoer. De gedeputeerde heeft aangegeven dat het binnen de bestaande financiering kan worden opgelost. Kan de gedeputeerde toezeggen dat deze uitgave niet zal leiden tot een versoering van het OV-aanbod in de provincie?

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben een fietsliefhebber, maar ik doe het liever zelf. Ik denk dat die Tour de France groot genoeg is om voor zichzelf te zorgen. Dat is de reden dat de ChristenUnie straks tegen dit voorstel zal stemmen. We hebben er nog wel een paar vragen c.q. opmerkingen bij.

Sponsoring van topsportevenementen acht de ChristenUnie geen kerntaak van de provincie. Misschien zien wij dat echter wel helemaal verkeerd. Ik ben wel benieuwd naar een uitleg hierover. Het wordt nu in het voorstel gelinkt aan het economisch beleid van de provincie. Ons economisch beleid financieren wij vooral via de EBU, de Economic Board Utrecht. Is er over deze sponsoring, dus over het uitgeven van deze € 100.000, overleg geweest met de EBU? Het is namelijk geld dat wij meestal via de EBU laten lopen.

Vervolgens hebben wij het nog over de OV-kosten. Dan hebben we het over € 400.000, € 500.000, € 300.000, € 200.000; ik weet het niet. Ik heb een vraag die nog niet gesteld is. Zijn er tegenover die OV-kosten ook nog OV-opbrengsten te verwachten? Dan kunnen wij namelijk dingen tegen elkaar wegstrepen. Als leek denk ik dat bussen dan gaan omrijden, maar de bussen gaan dan ook wat voller zijn dan in andere weekends. Ik ben daar benieuwd naar.

Mevrouw ARISSEN (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De PvdD heeft hierover in de commissie al uitgebreid gesproken. Ik zal het daarom kort houden. In het algemeen vindt de PvdD dat er zeer kritisch gekeken moet worden naar alle overheidsuitgaven en dus ook naar de uitgaven van de provincie Utrecht en waaraan het belastinggeld van de burger besteed wordt. Daar hebben mensen hard voor gewerkt. Het gaat hier om zeer grote bedragen. In zijn totaliteit gaan we al richting de € 16.000.000 voor de Grand Départ. Wij zouden liever hebben gezien dat dit geld geïnvesteerd zou worden in de breedtesport en de inwoners zelf. In tijden dat mensen het sportabonnement van hun kind opzeggen omdat ze gewoonweg geen geld meer hebben om dat te betalen, vinden wij dit een heel slecht signaal. De tourorganisatie is heus wel in staat om dit soort dingen zelf te organiseren. Daarvoor heeft zij de gemeente en de provincie niet nodig. We sluiten daarom aan bij het betoog van de PVV en de SP. Wij zullen uiteraard tegenstemmen.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! We hebben al meerdere keren aangegeven hoe deze fractie denkt over de taakopvatting van de provincie ten aanzien van de sponsoring van sportevenementen: het is geen kerntaak van de provincie. Er is ook geen beoogd effect. De SP zei het al heel erg netjes: al dragen we wel of niet bij, het effect van bekendheid groeit niet door ons sponsorpakket van € 100.000. De helikopter van de Tour zal dankzij onze € 100.000 geen extra rondje vliegen boven de Archimedeslaan. Daarvan ga ik uit. We geven dus € 100.000 weg zonder dat dit iets oplevert. Het zou mogelijk anders zijn indien wij organisator waren. Dan is het namelijk: wie betaalt, bepaalt. Dat is hier echter niet het geval. Dat betekent overigens niet dat wij vinden dat wij zaken op het gebied van sport moeten organiseren. Dat blijft wat ons betreft geen kerntaak.

Een ander punt is de dekking. Die is heel erg gekunsteld. Zo kun je altijd wel dekking vinden voor een post waarvoor geen budget bestaat. Wat ons betreft halen wij het straks met terugwerkende kracht uit

het overschot van de jaarrekening 2014. Het blijft echter niet bij € 100.000. Het groeit door de OV-bijdrage zelfs naar bijna € 500.000. U schrijft het echter wel heel eerlijk op. Daarin prijs ik u. U zegt dat het feitelijk een verantwoordelijkheid is voor de organisatie, maar dat die het niet kan betalen en dat daarom de burger het maar betaalt. Wij vinden dat de kosten thuishoren bij de veroorzaker. Ook degene die de vergunning verleent heeft naar ons idee een taak in dezen. Er dient niet eerder een vergunning afgegeven te worden voordat de OV-bereikbaarheid geregeld is. Doet men dat wel, dan is het gerechtvaardigd de rekening bij de vergunningverlener neer te leggen. Beide zaken hebben een grote precedentwerking. Daaraan werken wij niet mee. Wij zullen tegenstemmen.

De VOORZITTER: Dat is de bijdrage van de Staten in de eerste termijn. Ik geef het woord aan de gedeputeerde.

Mevrouw VERBEEK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Voor wat betreft de memo over het openbaar vervoer tijdens de Grand Départ deel ik volledig uw mening dat degene die het veroorzaakt ook de kosten voor zijn of haar rekening zou moeten nemen. De gesprekken daarover hebben plaatsgevonden. Zoals u in de memo echter heeft kunnen lezen, kon de tourorganisatie maar een beperkte bijdrage betalen en heeft zij die bijdrage ook betaald omdat wij als provincie vinden dat de bereikbaarheid tijdens de Tour in stand moet blijven. Dan heb ik het niet alleen over de kosten van het evenement zelf, maar juist ook over de bereikbaarheid voor alle inwoners, alle werknemers en alle bezoekers van onder meer de ziekenhuizen, het Diaconessenhuis, het UMC en het Wilhelmina Kinderziekenhuis, die geborgd moet blijven. De provincie heeft daarin een verantwoordelijkheid. Wij nemen die verantwoordelijkheid daarvoor op dit moment. Dat is precies de reden dat wij u nu tussentijds actief informeren over mee- en tegenvallers in de concessie. Daarover hebben wij het hier. Aan het einde van het jaar komt er een volledig overzicht.

Zoals u ook in de memo heeft kunnen lezen, hebben wij ook met u afgesproken dat wij daarbij blijven, binnen de kaders die u heeft meegegeven bij de afspraken in het kader van de overdracht van de BRU-taken. Heeft dat directe consequenties? Moeten we direct versoberingsmaatregelen toepassen op het openbaar vervoer? Daar ziet het op dit moment nog niet naar uit, omdat wij een tussentijdse afrekening hebben. Van de tegenvallers of meevallers zoals wij die nu hebben en die wij nu actief aan u presenteren, zien wij pas aan het einde van het jaar hoe die hun weerslag hebben. Wij spreken daarover af dat die binnen de door u gegeven kaders worden meegegeven. Ook geef ik hier namens GS mee dat GS in elk geval aan de stad Utrecht, maar ook aan de tourorganisatie het signaal willen afgeven dat in het geval van volgende evenementen, waarvan wij hopen dat die zullen plaatsvinden, dit soort afspraken wel aan de voorkant, bij het indienen van de projectbegroting, door de organisatie meegenomen dienen te worden. Wij nemen onze verantwoordelijkheid, maar wij willen dit graag aan de voorkant bespreken.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is het geval.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde erkent dat het principe van 'de vervuiler betaalt' hier ook had moeten gelden. Zij zegt dat de tourorganisatie daarvoor echter geen geld heeft. Ik denk dat de gedeputeerde mij het niet heel erg kwalijk zal nemen als ik zeg dat ik mij dat afvraag, gelet op datgene wat er gebeurt. Als wij wel eens een spotplaatje zien over het verloop van de Tour en over de kosten en investeringen hierbij, dan denk ik dat een eendagscursus 'Hoe onderhandel ik' wellicht behulpzaam kan zijn om alsnog de stoute schoenen aan te trekken en het gesprek met de tourorganisatie aan te gaan.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb uw motie voor mij liggen. U argumenteert zojuist de eerste twee punten daarin. Het derde punt uit uw motie zou voor ons onaanvaardbaar zijn. Bent u bereid om dat derde punt te laten vervallen?

De VOORZITTER: We praten nu over een stuk dat ik niet ken.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat over de ingediende motie.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De motie lag al bij mij op tafel.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat om de motie die ik in eerste termijn heb ingediend. Het gaat er dan om dat als er een alternatieve dekking moet worden gevonden, deze uit het programma Mobiliteit zou moeten komen. Dat is dan niet het busvervoer, dat moge duidelijk zijn. Ik wil hierover met alle plezier van gedachten wisselen met de heer IJssennagger als deze termijn voorbij is. U hoort nog van ons.

Mevrouw VLAM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik zie hier een motie voor een voorstel dat geen statenvoorstel is. Er wordt namelijk verwezen naar het programma Mobiliteit, maar dat staat in een statenbrief en het gaat hier niet om het voorstel.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het is geen amendement, maar een motie. Ik mag van deze Staten elke uitspraak vragen die wenselijk lijkt. Ik vraag niet bij amendement om een wijziging van het voorstel. Dat is het verschil. Ik zie daarom geen formele bezwaren. Ik ga even door met mijn betoog. Ik zal het kort houden.

De gedeputeerde onderkent in elk geval het probleem dat er beter had moeten worden onderhandeld. Wij kunnen ons wat moeilijk troosten met de gedachte dat als er nog eens een Tourstart aan de orde is, over een jaar of twintig of zo, de dan opererende organisatie weet dat ze moet uitkijken met die provincie en dat zij eerst zelf de bussen in rekening moet brengen. Ik weet niet precies of het op die manier gaat werken. Ik denk dat wij nu, nu het op dit moment speelt, zoals ik al eerder heb gezegd, deze lieden bij de kladden moeten pakken en moeten zeggen: "U moet betalen, want anders is er een probleem." Lukt dat onverhoopt toch niet, dan moet in elk geval met een alternatieve dekking worden gekomen.

Mij houdt nog even de opmerking van de gedeputeerde bezig dat we nog niet weten of er meevallers of tegenvallers zijn. Wij zullen in elk geval garanderen dat het binnen die marge blijft. Dan lees ik dat als dat het binnen die € 360.000 blijft. Je moet het citymarketingprincipe er ook bij tellen, terwijl dat eigenlijk promotie is ten behoeve van het openbaar vervoer. De connectie daarmee is op geen enkele manier gelegd, ook niet door de gedeputeerde in haar beantwoording. Hoe garandeert zij dat het niet boven die € 360.000 uit komt? Het bedrag van € 360.000 is al absurd. In relatie tot de vraag van de heer Van Essen of dit tot versobering leidt, zeg ik dat als dit bedrag is gereserveerd voor dat doel, dit betekent dat dit geld niet op een andere manier voor het busvervoer kan worden ingezet, wat zo nodig is, zoals is gebleken uit andere discussies. Daarom zal het per definitie leiden tot versobering van het busvervoer.

De VOORZITTER: Dat was de tweede termijn van de kant van de Staten. Ik geef het woord weer aan de gedeputeerde.

Mevrouw VERBEEK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ja, die € 285.000 waarover u de memo hebt gekregen, is een tussentijdse afrekening. Het betreft een actieve informatieplicht over mee- en tegenvallers binnen de concessieovereenkomst. Dat staat dus helemaal los van de Grand Départ. Het heeft te maken met de concessieovereenkomst en de afspraken die wij daarin hebben gemaakt met Qbuzz. Dat betekent dat er elk jaar aan het einde van het jaar een totale eindafrekening komt. Daarover heb ik gezegd dat wij afspreken dat dit binnen de door u vastgestelde kaders wordt opgevangen, binnen de destijds door het BRU vastgestelde meerjarenbegroting. Dat heeft niets te maken met de kosten van de Grand Départ, maar puur met het onderdeel dat valt binnen de portefeuille Mobiliteit. Dat is de concessieafweging en dat betreft de mee- en tegenvallers daarin.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Nu moet ik mij toch iets afvragen. De gedeputeerde zegt dat het niets heeft te maken met de Grand Départ. Er is dus geen enkel oorzakelijk verband. U had deze memo ook vorig jaar kunnen sturen, dan wel over twee jaar?

Mevrouw VERBEEK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb het over de financiële afwikkeling.

De heer MEIJER (SP): Hoe verbindt u dit onderwerp dan met de Grand Départ?

Mevrouw VERBEEK (gedeputeerde): De consequenties komen wel degelijk voort uit de Grand Départ, maar ik had het over de financiële afwikkeling van het bedrag van € 285.000. Dat heeft alles te maken met de concessieafspraken. Die vallen, zoals ik u net aangaf, binnen de meerjarenbegroting van het BRU en de kaders die u daarvoor heeft meegegeven.

De heer MEIJER (SP): Vanzelfsprekend, dat is duidelijk. Het heeft dus te maken met de Grand Départ. Als gevolg daarvan is er de mogelijkheid om binnen deze ruimte, zoals u dat ziet, reserveringen in de OV-afspraken van het BRU, die ruimte te vinden om het daaruit te bekostigen. Dan is er natuurlijk direct een oorzakelijk verband. Ik denk dat het niet zo veel zin heeft om dit punt uit te diepen, dan wel de kwestie van nut en noodzaak van deze toekenning. Dat bent u vast met mij eens.

Mevrouw VERBEEK (gedeputeerde): De argumenten voor en tegen nut en noodzaak zijn in voldoende mate aan de orde gesteld. Daaraan wil ik niets toevoegen.

De VOORZITTER: Daarmee beëindig ik het debat over dit statenvoorstel. Motie M31 komt straks in stemming.

Statenvoorstel zienswijze ontwerpprogrammabegroting RUD Utrecht 2016 c.a.

De heer GROOTHUIZEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn blij te constateren dat de RUD zo voortvarend van start is gegaan. Het is goed nieuws dat deze opbouwfase zich al heel behoorlijk plooit. Er is één opmerking die wij ook al in de commissie gemaakt hebben, maar van de nieuwe gedeputeerde willen wij dit nog graag herbevestigd zien. In deze opbouwfase is er meer dan 5% overgemaakt naar de algemene reserve. Dat is begrijpelijk. Het is nog een risicovol traject. Desalniettemin zouden wij toch wel graag van de gedeputeerde de toezegging hebben dat dit geen gewoonte wordt en dat het in principe een eenmalige gebeurtenis is. Overigens verder niets dan tevredenheid.

De VOORZITTER: Zo horen wij het graag.

De heer BOSWIJK (CDA):Mijnheer de Voorzitter! Wat is de definitie van gekte? De definitie van gekte is constant hetzelfde doen, hopen op een andere uitkomst. Als nieuw Statenlid is mij een tweetal dingen opgevallen. Ik moet zeggen dat dit na het ganzendebat drie dingen zijn. Ik vraag mij af waarom wij nog commissievergaderingen hebben als details over de ganzen hier nog een keer worden besproken. De andere dingen die mij opvielen waren de volgende. Aan het begin van deze statenperiode hebben wij besloten dat wij het liefst zo min mogelijk willen vergaderen en dat wij zo veel mogelijk naar buiten willen gaan. Aan de andere kant is mij opgevallen dat alle Statenvergaderingen tot nu toe gigantisch zijn uitgelopen. Het voordeel daarvan was dat ik altijd om 14.30 uur thuis was en dat ik mijn kindje van twee maanden dan gelijk de fles kon geven. Die slaapt nu echter door, dus dat is niet meer nodig.

We willen verandering, maar willen we wel veranderen? Ik wel. Daarom zal ik, ondanks dat het mijn maidenspeech is, kort en kernachtig ingaan op het onderwerp RUD. Het CDA is voorstander van initiatieven die de efficiëntie ten goede komen. De Regionale Uitvoeringsdienst is hiervan een goed voorbeeld. De oprichtingskosten zijn echter vaak hoog en de kosten gaan immers voor de baten uit. Er zijn ook altijd veel risico's. Het CDA volgt de voortgang van de RUD daarom kritisch. Wij hebben de gedeputeerde hierover verschillende vragen gesteld, over het aantal fte's, het overschot van het resultaat en het weerbaarheidsvermogen. Naar onze mening heeft de gedeputeerde duidelijke en heldere antwoorden gegeven. We gaan akkoord met de conceptprogrammabegroting zoals die er nu ligt. Wel doet het CDA een oproep om de financiële risico's eerder te inventariseren en te onderzoeken. De toezegging van de RUD is nu wel erg mager. Wij vertrouwen erop dat de verdere ontwikkeling van de RUD voorspoedig zal verlopen. Wij hopen dat de RUD in de toekomst alle gemeenten van onze provincie Utrecht zal vertegenwoordigen.

Ik zie dat ik twee minuten en tien seconden van mijn tijd over heb. Die kunnen wij nu gebruiken buiten het provinciehuis.

De heer ESSOUSI (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan hierover redelijk kort zijn. Als fractie hadden wij een aantal vragen. Die zijn inmiddels schriftelijk beantwoord. Dat geeft ons in elk geval geen aanleiding tot een nadere discussie. Wij kunnen het statenvoorstel steunen.

Wij zijn wel benieuwd en vragen het college van GS naar het vervolg en de consequenties van het nieuwe verrekeningstelsel. Kunnen wij daarover in commissieverband tijdig geïnformeerd worden?

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan ook kort zijn. De kwestie is inderdaad in de commissie besproken. Het onderwerp is al langer in beeld geweest. Ik hoop één ding, namelijk dat de gedeputeerde ook de ontwikkeling bij gemeenten goed en kritisch volgt en dat de gedeputeerde op dit moment ook uitspraken zou kunnen doen over de verwachtingen die nog niet in de stukken verwerkt zijn over mogelijke veranderingen in de gemeentelijke bijdragen aan de RUD en de gevolgen daarvan op de langere termijn.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Het onterecht doden van een dier kun je niet herstellen. Dat staat op pagina 19, jaarverslag 2014. Ik stel dat het doden van een dier wel kan worden voorkomen. De provincie verleent ontheffingen om dieren die schade veroorzaken aan bijvoorbeeld landbouw of natuur, of die een gevaar zijn voor de verkeersveiligheid, te doden. De RUD controleert of alle regels die gebonden zijn aan deze ontheffing worden nageleefd. De PvdD zou graag zien dat de RUD zich gaat specialiseren in het vervullen van een adviserende rol ten aanzien van diervriendelijke verjaagmethoden. Naast vergunningverlening en handhaving verzorgt de RUD ook advies op het gebied van natuur, landschap, veiligheid en milieu. Deze rol komt er in de begroting echter bekaaid vanaf. Het gaat slechts om één kolom in een kort paragraafje tekst. De PvdD zou graag zien dat deze adviesrol in de begroting prominent aanwezig is en nader ingevuld wordt. Dit zal veel dierenlevens scheelen. Daarom zal de PvdD tegen deze zienswijze stemmen.

De VOORZITTER: Dat was de bijdrage van de kant van de Staten in eerste termijn. Het woord is aan gedeputeerde Pennarts.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Op 1 juli van dit jaar bestaat de RUD een jaar. Nog even te gaan en dan is er de eerste verjaardag. Het is terecht dat u de ontwikkelingen met zo veel belangstelling volgt, want de provincie Utrecht is samen met elf gemeenten onderdeel van de RUD en bepaalt met haar bijdrage voor zo'n 60% de begroting van de RUD. Uw aandacht is buitengewoon terecht. De kanttekeningen die u plaatst, zijn begrijpelijk.

In de commissie is gesproken over de inhoud van de zienswijze, waarin wij zeggen dat wij willen dat er meer aandacht komt voor de risico's, die wel benoemd zijn, maar die nog te weinig van een weging of van een kwantificering zijn voorzien. Uw opmerking daaromtrent neem ik mee en we zullen ervoor zorgen dat in een volgende fase dat beter gebeurt.

Per fractie zijn er nog een paar extra opmerkingen gemaakt. De heer Groothuizen naar de herbevestiging. Er gaat meer dan 5% naar de algemene reserve. U vraagt of dat geen gewoonte wordt. Nee, dat wordt het niet. Of die 5% zo blijft, is overigens ook de vraag. Dat heeft juist te maken met het wegen van de risico's om te kijken of 5% weerstandsvermogen voldoende is of dat, gezien de ontwikkelingen die in de komende periode op de RUD afkomen, zoals een nieuwe Omgevingswet, een nieuwe Natuurwet en investeringen in de ICT, er nog een keer nader naar gekeken moet worden of het percentage nog klopt.

Het CDA noemt dat er veel risico's zijn en dat het kritisch gevolgd wordt. Dat zal ik namens u, in verschillende vormen in de RUD, doen. De provincie is daarbij zeer intensief betrokken, zowel via het DB als het AB. Het onderzoeken van de financiële risico's is ook door u meegegeven. Voor de toekomst spreekt u de ambitie uit dat alle gemeenten deel zouden moeten uitmaken van één omgevingsdienst. Dat is een opdracht die de provincie van de overheid heeft gekregen, namelijk om dienstbaar te zijn aan dat proces van de fusie van de twee omgevingsdiensten. Het zal uiteraard moeten gebeuren

met inachtneming van de tijd en de voorbereidingstijd die daarvoor nodig is. Ook in het coalitieakkoord hebben wij opgenomen dat wij streven naar het samengaan van de ODRU en de RUD. Die opmerking neem ik dus zeker mee.

Er is gevraagd naar de consequenties van het nieuwe verrekeningstelsel. U weet dat wij naar een product Dienstenbegroting gaan; we gaan over naar een andere inrichting. Er is een oproep van de PvdA om dit kritisch te volgen en de Staten daarover te informeren. Daarvan neem ik nota. Ik zal er te zijner tijd tijdig op terugkomen om dat met u te bespreken.

De SP merkt op om ook de ontwikkelingen bij de gemeenten kritisch te volgen. U noemt ook de ontwikkeling dat als gemeenten besluiten te bezuinigen in deze gemeenschappelijke regeling daaraan consequenties zijn verbonden. Dat is absoluut een aandachtspunt. Er zijn gemeenten die zich door hun eigen financiële situatie genoodzaakt voelen om ook hun bijdrage aan de RUD te heroverwegen. Uiteindelijk laat het besluit gelukkig nog even op zich wachten. Ik zie echt een opgave vanuit de RUD om niet alleen de rechtmatigheid van zo'n besluit aan te vechten, maar ook om gemeenten te laten zien wat zij daardoor dan niet krijgen. Dat is het risico van dit soort gemeenschappelijke regelingen: het lijkt anoniem, het lijkt algemeen, maar het is soms onvoldoende duidelijk wat een gemeente misloopt aan handhaving of controleactiviteiten als zij besluit om de bijdrage met enkele procenten te korten.

De PvdD gaat nog even in op de diervriendelijke verjaagmethoden en de rol daarin van de provincie. Die is er namelijk. Onze eigen mensen maken deel uit van de RUD en vervullen die taken. Ik zal het verzoek doorgeven of de volgende keer de aandacht hiervoor in de begroting groter kan zijn door iets meer tekst te wijden aan dit belangrijke onderwerp.

De VOORZITTER: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Dan leiden wij dit voorstel door naar de stemming.

Statenvoorstel IGP-realisatieplan 'Verbreding Lekkanaal/bedrijvenpark Het Klooster'.

De VOORZITTER: Dit statenvoorstel is opgegeven als sterstuk. Dat is nog steeds het geval.

Statenvoorstel beslissing op bezwaarschrift afwijzing verzoek inpassingsplan Lage Weide, gemeente Utrecht.

De VOORZITTER: Dit statenvoorstel is inmiddels een sterstuk. Dat blijft het geval.

Ik schors de vergadering totdat de stemmingslijst klaar is.

Schorsing van 17.04 uur tot 17.15 uur.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Ik ben een groot deel van het college kwijt.

Ik kan u mededelen dat de provincie Utrecht als eerste al haar stukken in Den Haag heeft ingeleverd. We waren sneller dan Zuid-Holland. In de tussentijd is het dan nu echt zeker, mijnheer Dercksen. Van harte gefeliciteerd met uw keuze tot lid van de Eerste Kamer. (Applaus)

Ik heb een aantal mededelingen over de stemmingen. Ten eerste heb ik het verzoek gekregen om over motie M29 hoofdelijk te stemmen. Ten tweede verzoek ik u of u motie M31 even voor u wilt nemen.

Er is een kleine tekstuele wijziging. Die aanpassing voorkomt 50 velletjes papier.

Bij punt 1, waar staat "het statenvoorstel", moet staan: "de statenbrief".

Bij punt 3 moet komen te staan: "aan Provinciale Staten, zo nodig, een nieuw statenvoorstel toe te sturen met een alternatieve dekking". Door de rest van de tekst van punt 3 kan dan een streep.

Dan ga ik over naar agendapunt 10, de stemverklaringen.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp dat u nu wilt doorgaan met stemmen.

De VOORZITTER: Nee, ik wil doorgaan met de stemverklaringen.

De heer MEIJER (SP): Dat mondt echter meestal uit in stemmen. Ik vraag u dan toch of u nog enkele minuten wilt schorsen. Het spijt mij.

De VOORZITTER: Het lijkt mij dat wij dat dan voor de stemverklaringen doen. Ik schors heel kort de vergadering.

Schorsing van 17.18 uur tot 17.24 uur.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik heropen de vergadering.

Stemverklaringen.

De VOORZITTER: Wij gaan over tot de stemverklaringen. Is daar behoefte aan?

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de Voorzitter! D66 heeft een stemverklaring bij motie M28. D66 is het namelijk niet eens met de constatering en de overwegingen die in de motie genoemd worden. Wij zullen GS echter wel blijven aanspreken op haar toezegging actief alternatieve methoden voor beheer, zoals lasers, te ondersteunen, bij voorkeur in IPO-verband. Wij zullen tegen de motie stemmen.

Mevrouw MAASDAM (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Dorrestijn zal namens het CDA een stemverklaring afleggen.

Mevrouw DORRESTIJN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben ook een stemverklaring bij de moties M28, M29 en M30. Wij hebben geconstateerd dat het gaat om een statenbrief waarin een uitvoering wordt gemeld die naadloos aansluit bij hetgeen door bijna alle fracties in het najaar van 2014 is afgesproken voor het flora- en faunabeleid. Wij zullen tegen deze moties stemmen.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ten aanzien van alle drie de vergassingsmoties leggen wij een stemverklaring af. De PvdA vraagt zich wel af of het vergassen wel de meest effectieve en minst dieronvriendelijke methode is. Wij steunen wel de aanzet die hierin wordt gegeven om naar alternatieven te zoeken. Wij steunen daarom de PvdD. Motie M28 zien wij dan ook als een mogelijk alternatief. Er wordt nu direct op gefocust, maar wij zien dit als een van de mogelijke alternatieven.

Motie M31 over de bussen zullen wij steunen, omdat voor ons de essentie daarin is dat wij zo veel mogelijk het OV-budget willen sparen en dat daarvoor alles mag worden gedaan om dat te doen. Het doet er niet toe of je nu moet onderhandelen of dat je moet zoeken naar alternatieve methoden.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Een stemverklaring bij de drie moties van de PvdD. We hebben het gevoel dat je het nooit goed doet, om in dierentermen te blijven, en dat je door de kat of door de hond gebeten wordt. We zijn een diervriendelijke partij. We hadden de wolf welkom willen heten in de provincie Utrecht. Dat zou een natuurlijke vijand zijn geweest, ook van de ganzen. De vraag is alleen of de ganzen dan echt op een heel diervriendelijke manier aan hun einde zouden zijn gekomen. Je ontkomt er echter niet aan om te beheren en de populatie terug te brengen. Een echt diervriendelijke manier bestaat volgens ons niet. Daarnaast hebben we toch ook de indruk, zoals ook te zien is bij infrastructurele projecten, dat er een soort verdragingsactiek wordt gevoerd. Daar zijn wij niet zo van. Wij zullen tegen deze moties stemmen.

De heer BEKKERS (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Motie M28: voor GroenLinks is het vergassen van ganzen een bittere pil. Wij zijn blij dat wij blijven inzetten op alternatieven. De gedeputeerde heeft dat duidelijk toegezegd en heeft aangegeven dat voor duurzaam beheer een breed scala van

alternatieven nodig is. Om die reden steunen wij deze motie niet, want die zet 'full swing' in op één methode. Het lijkt ons zeer onverstandig om dat zomaar uit te spreken.

Over motie M29 hebben wij een duidelijke toezegging van de gedeputeerde gehoord dat hij jaarlijks rapporteert over de wijze van uitvoering, de effectiviteit van het vergassen, de kosteneffectiviteit van het vergassen en ook de ontwikkeling van alternatieve methoden. Wij voegen daaraan zelf toe: de opkomst van mogelijke nieuwe aanbieders, die misschien een meer innovatieve aanpak hebben en dat het ook zou kunnen leiden tot het dan intrekken van de vergunning als zich iets anders aandient. Gegeven alle afspraken en de toezegging lijkt het ons daarom verstandig om nu voort te zetten wat wij hebben afgesproken en niet nu ineens aan de handrem te trekken.

Bij motie M31 is onze stemverklaring dat het hier niet gaat om een subsidie, maar simpelweg om het goed regelen van het openbaar vervoer. Dat vinden wij hartstikke goed. Wij vinden dat wij allemaal vooral moeten uitstralen dat het openbaar vervoer ook tijdens de Tour in Utrecht goed is geregeld en dat mensen vooral het openbaar vervoer moeten nemen, zodat uiteindelijk de mogelijke tegenvaller geen tegenvaller maar een meevaller blijkt.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Dat was een goede preek van GroenLinks. Wij hebben een stemverklaring bij punt 9. Die zal worden uitgesproken door de heer Van Kranenburg.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat hier over de juridische situatie omtrent het inpassingsplan Lage Weide. Wij zullen instemmen met dit voorstel, omdat wij denken dat dit inderdaad juridisch de juiste tekst is die hier op papier staat. Voor alle duidelijkheid hechten wij eraan nadrukkelijk te melden dat wat ons betreft windmolens op Lage Weide voor ons nog steeds de doelstelling is.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal voor alle drie de moties van de PvdD stemmen. 50Plus vindt dat wij nu naar het middel moeten grijpen om te vergassen, omdat het uit de hand is gelopen, maar dan moet er ook wel een visie aan ten grondslag liggen waardoor het daarna niet meer uit de hand loopt. Van het college mis ik de handreiking voor wat je nog meer kunt doen dan vergassen. Misschien moet dit middel even gebruikt worden, maar wat gaan we dan nog meer doen? Je zou veel meer naar voren kunnen gaan. Er zijn partijen die zeggen dat de rustperiode heilig is. Dan denk ik echter dat er ook veel meer moet worden gedaan aan preventie. Vandaar dat ik voor zal stemmen. Ik stem ook voor motie M31. Natuurlijk is het goed dat het openbaar vervoer wordt geregeld, maar dit is incidenteel. Het komt wel uit het budget van structurele middelen voor openbaar vervoer. Daar moeten we gewoon afblijven. Er verdwijnt namelijk genoeg omdat men gaat bezuinigen op openbaar vervoer, terwijl dat veel belangrijker is dan die eenmalige Tour. Ook vind ik dat er weinig is onderhandeld.

De VOORZITTER: Een stemverklaring is echt een korte verklaring en geen derde termijn. Dit was echt een derde termijn.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog geen enkele termijn gebruikt. Wat dat betreft heb ik het nu samengevat.

De VOORZITTER: Ik ga over naar de stemmingen.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben één stemverklaring vergeten. Mag ik die nog toevoegen?

De VOORZITTER: Ja, dat mag.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Wij zullen tegen het statenvoorstel onder agendapunt 9 stemmen. Het gaat wat ons betreft niet over de procedure, maar dat wij tegen de achtergrond zijn dat deze procedure gevoerd wordt. Wij hopen van harte dat dit college met deze ambities op het gebied van duurzaamheid met een passend plan komt, dan wel dat wij zelf met een passend plan komen.

De heer BEKKERS (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Geldt dat ook voor de stadsfractie?

De VOORZITTER: Nee, wij spreken niet namens de stadsfractie.

Stemming.

Provinciale Staten verwerpen motie M28. Voor de motie hebben gestemd de fracties van PvdA, SP, ChristenUnie, PvdD en 50Plus.

De VOORZITTER: Voor motie M29 is een hoofdelijke stemming aangevraagd. De stemming begint bij nummer 34. De griffier noemt de namen op.

Provinciale Staten verwerpen motie M29 bij hoofdelijke stemming. Voor de motie hebben gestemd de heren De Kruijf, Meijer en Van Muilekom, mevrouw Noordenbos, mevrouw Poppe, mevrouw Van Viegen, mevrouw Arissen, de heren Bosman en Essousi, mevrouw Hoek, mevrouw d'Hondt en mevrouw Keller. Tegen de motie hebben gestemd mevrouw Kotkamp, de heren Van Kranenburg, G. van Leeuwen en P. van Leeuwen, mevrouw Maasdam, de heren Overkleeft en Schaddelee, mevrouw Schneiders, de heren Thonon, Tuijnman en Ubaghs, mevrouw Vaessen, mevrouw Vlam, de heren El Yassini en Bekkers, mevrouw Boelhout, de heren Boerkamp en Boswijk, mevrouw Broere, mevrouw Chidi, mevrouw Dekker, de heer Dercksen, mevrouw Dercksen, mevrouw Dorrestijn, mevrouw Eijbroek, mevrouw Ens, de heren Van Essen, Germs en Groothuizen, mevrouw De Haan en de heren Hoefnagels, IJssennagger, Jansen, Joustra, Kocken en mevrouw Koelewijn.

Provinciale Staten verwerpen motie M30. Voor de motie hebben gestemd de fracties van PvdA, SP, PvdD en 50Plus.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het statenvoorstel Dekkingsvoorstel bijdrage Grand Départ Tour de France, PS2015BEM04, met de aantekening dat de fracties van de PVV, SP, ChristenUnie, PvdD, SGP en 50Plus geacht worden te hebben tegengestemd.

Provinciale Staten verwerpen motie M31. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA, PVV, SP, ChristenUnie, PvdD, SGP en 50Plus.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het statenvoorstel zienswijze ontwerpprogrammabegroting RUD Utrecht, PS2015BEM05, met de aantekening dat de fractie van de PvdD geacht wordt te hebben tegengestemd.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het statenvoorstel IPG-realisatieplan 'Verbreding Lekkanaal/Bedrijvenpark Het Klooster', PS2015RGW07.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het statenvoorstel Beslissing op bezwaarschrift afwijzing verzoek inpassingsplan Lage Weide, gemeente Utrecht, PS2015RGW06, met de aantekening dat de fractie van de PvdA geacht wordt te hebben tegengestemd.

Sluiting.

De VOORZITTER: Dames en heren, dank voor uw inbreng. Het eten staat gereed. Ik wens u een smakelijke maaltijd. Ik sluit deze vergadering.

Einde van de vergadering om 17.40 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 22 juni 2015.

De voorzitter,

De griffier,